

Sundbybergs stads budget 2024 och plan 2025–2030

Socialdemokraternas, Vänsterpartiets, Centerpartiets och
Miljöpartiets gemensamma förslag den 18 oktober 2023

Sundbybergs stads budget 2024 och plan 2025–2030

Ett Sundbyberg för alla

Det finns mycket att vara stolt över med Sundbyberg. Här finns en framtidstro och en kreativitet som lockar många att flytta hit för att bli en del av vår stads utveckling. Vi har en stark välfärd, ett rikt föreningsliv, vackra grönområden, goda kommunikationer, och arbetar aktivt med både bostadsfrågor och klimat- och miljömställning.

Samtidigt finns det en del utmaningar. Sverige har under flera år varit det land i Europa där de ekonomiska klyftorna vuxit snabbast. Detta bidrar till oro, otrygghet och segregation. Klimatförändringarna märks på flera platser, med torka, extremvärme och skyfall. Behovet av investeringar i klimatåtgärder och -anpassning, infrastruktur och välfärd är stora. Trots det får Sveriges kommuner och regioner otillräckliga tillskott från regeringen och Sverigedemokraterna, vilket skapar ett utmanande ekonomiskt läge.

Sundbybergsmajoriteten, bestående av Socialdemokraterna, Vänsterpartiet, Centerpartiet och Miljöpartiet, tar gemensamt ansvar för Sundbybergs stads ekonomiska, sociala och miljömässiga utveckling. Vi vill tillsammans skapa ett jämlikt, inkluderande och grönt Sundbyberg där alla känner sig trygga. Alla människor i vår stad ska ha möjlighet att förverkliga sin potential i livets alla skeden, oavsett vilken stadsdel man bor i. Varje barn ska ha goda uppväxtvillkor, och äldre ska kunna fortsätta leva ett meningsfullt liv.

Vi står alltid upp för alla människors lika värde och rätt, mot hat, intolerans och främlingsfientlighet. Vi arbetar aktivt med trygghetsskapande åtgärder och värdesätter samarbete och gemensamma lösningar med civilsamhälle och näringsliv. Vi har ett systematiskt brottsförebyggande arbete för att se till att barn inte hamnar i kriminella miljöer. Sundbybergsmajoriteten arbetar långsiktigt för att alla sundbybergare ska få lika chanser.

Genom en ansvarstagande ekonomi, där välfärden och klimatutmaningen prioriteras, ser vi till att Sundbyberg trots ett ansträngt ekonomiskt läge fortsätter att utvecklas som en hållbar stad och en fantastisk plats att bo, verka och vistas på.

Sundbybergs stads budget 2024 och plan 2025–2030

Innehåll

Ett Sundbyberg för alla	3
Styrning	7
Sammanfattande utblick och förutsättningar inför 2024	9
God ekonomisk hushållning	11
Inriktning, mål och uppdrag	12
Kommunstyrelsen	18
Grundskole- och gymnasienämnden	22
Social- och arbetsmarknadsnämnden	25
Förskolenämnden	29
Äldrenämnden	33
Kultur- och fritidsnämnden	37
Stadsmiljö- och trafiknämnden	40
Byggnads- och tillståndsnämnden	43
Överförmyndarnämnden	46
Valnämnden	47
Kommunfullmäktiges revisorer	48
Koncernen Sundbybergs stadshus AB	49
Ekonomiska förutsättningar	55
Finansiell analys	62
Bilaga 1 - Investeringsbudget	72
Bilaga 2 – IT-prislista	73
Bilaga 3 – Verksamheternas grunduppdrag	75

Sundbybergs stads budget 2024 och plan 2025–2030

Styrning

Vision 2030 – Sundbyberg växer med dig!

Visionen beskriver vad Sundbyberg står för och är ett sätt att förena invånare, näringsliv, föreningsliv och anställda i staden för att gemensamt forma kommunens framtid. Den är ledstjärnan för Sundbybergs utveckling. Visionen berättar hur Sundbyberg ska vara i framtiden och anger hela stadens långsiktiga riktning.¹

Hela stadens styrning utgår från visionen, vilket innebär att alla verksamheter i staden har i uppdrag att på sitt sätt bidra till visionen genom sitt arbete.

Kommunfullmäktiges budget

Budgeten är överordnad och styrande för alla verksamheter och är stadens viktigaste styrdokument. Perspektivet är sjuårigt, men med fokus på de första tre åren.

Kommunfullmäktige (KF) beslutar utifrån politisk vilja, omvärldsbevakning och nulägesanalys, stadens hållbarhetsprogram och vision om mål, indikatorer, uppdrag och ekonomiska ramar för stadens nämnder, hel- och delägda bolag, kommunalförbund och stiftelser.

Nämndernas budgetramar och investeringsramar anger den nettobudget som nämnderna har inför nästkommande år.

Bolagens budget upprättas utifrån verksamhetens kända och förväntade förutsättningar, för att genomföra de uppdrag och uppnå de mål och avkastningskrav som ägaren beslutat.

Bild: Principskiss över styrkedja

Tidsperspektiv och uppföljning

Övergripande mål har ett flerårigt perspektiv; uppdrag har normalt ett ettårigt perspektiv.

Kommunfullmäktiges indikatorer har ett målvärde för budgetåret. Uppföljning som ska innehålla en bedömning och analys av uppfyllnad och utfall sker i tertialrapport 1 och 2 samt i verksamhetsberättelse och

årsredovisning. Analys och bedömning av effekter av det arbete som genomförts sker på alla organisatoriska nivåer, både enhets-, avdelnings- och nämndnivå.

Verkställighet

När kommunfullmäktige har beslutat om budget sker ett arbete inom nämnder och styrelser i helägda bolag med att bryta ned och verkställa de mål och uppdrag som tilldelats nämnden eller bolaget i budget. I samband med nämndens verksamhetsplanering ska även målvärden för nämndens obligatoriska indikatorer fastställas. Enligt stadens styrmodell sker arbetet utifrån det kommunala grunduppdraget och de utvecklingsinriktade övergripande mål som kommunfullmäktige beslutar om. Genom arbetet med intern kontroll säkerställer nämnder och styrelser kvaliteten i det kommunala grunduppdraget.

Organisation

Kommunfullmäktige är högsta beslutande organ som har det yttersta ansvaret för ekonomin och verksamhetens inriktning. Verksamhet bedrivs i nämnder, hel- och delägda bolag, kommunalförbund och stiftelser. Respektive organ ansvarar för att inom den ram som kommunfullmäktige beslutat, driva verksamheten under verksamhetsåret. Kommunfullmäktige beslutar i alla stora och övergripande frågor som rör Sundbyberg, bland annat om mål och budget.

Kommunfullmäktiges sammansättning av folkvalda politiker bestäms vart fjärde år genom allmänt val. Sundbybergs kommunfullmäktige består efter valet 2022 av 61 ledamöter som representeras av åtta partier. Mandatfördelningen för perioden 2023–2026 är enligt följande: Socialdemokraterna (19 mandat), Moderaterna (14 mandat), Vänsterpartiet (8 mandat), Sverigedemokraterna (6 mandat), Centerpartiet (4 mandat), Liberalerna (4 mandat), Miljöpartiet de gröna (3 mandat) och Kristdemokraterna (3 mandat).

Kommunstyrelsen har likt övriga nämnder uppdrag enligt reglemente. Enligt kommunallagen har också kommunstyrelsen en särställning och ett helhetsansvar för kommunens verksamheter, utveckling och ekonomiska ställning och ska se till att den kommunala verksamheten bedrivs enligt kommunens vision, strategiska mål och vad fullmäktige i övrigt har beslutat. Kommunstyrelsen ska leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnders och gemensamma nämnders verksamhet. Kommunstyrelsen ska också ha uppsikt över verksamhet som bedrivs i kommunala bolag, stiftelser och kommunalförbund.

Sammanfattande utblick och förutsättningar inför 2024

Utblick

Det råder osäkerhet både internationellt och i svensk ekonomi. Den globala ekonomin påverkas fortfarande av två stora störningar, pandemin och Rysslands anfallskrig mot Ukraina. De höga prisökningarna på viktiga varor samt brist på varor har lett till en kraftigt ökad inflation, vilket centralbanker försökt dämpa genom att höja styrräntorna. De höga styrräntorna påverkar i sin tur hushållens konsumtion och produktionen i räntekänsliga sektorer. Global BNP väntas dämpas under kommande år och även om arbetslösheten fortfarande är låg börjar efterfrågan på arbetskraft dämpas.

Det internationella ekonomiskpolitiska läget påverkar Sveriges ekonomi negativt. Bedömningen är att Sverige efter en period med ekonomisk tillväxt går mot en lågkonjunktur. Det ekonomiska läget är osäkert, med ökande priser på varor och tjänster samt räntehöjningar vilket sammantaget bidrar till hög inflation. Det bidrar till att hushållens konsumtion minskar och ger en lägre efterfrågan på varor och tjänster. Svensk ekonomi påverkas också mer än andra av den pågående inflationsbekämpningen, på grund av de höga hushållsskulderna och de korta räntebindningstiderna på lån. När företagen ställer om produktionen för att möta en minskad efterfrågan väntas arbetslösheten att öka, och vissa grupper får ett försämrat läge på arbetsmarknaden. Hushållens konsumtion väntas dämpas ytterligare av att arbetsmarknaden försämras. Anpassningen till högre priser och räntor kommer sannolikt att pågå flera år.

Sveriges kommuner står sammantaget inför stora utmaningar kopplat till ett osäkert och tuffare ekonomiskt läge med ökade kostnader till följd av prisökningar. Samtidigt kvarstår eller ökar behoven hos invånarna av service och tjänster som ligger inom kommunernas ansvarsområden.

Förutsättningar

Stadens ekonomiska förutsättningar är fortsatt utmanande i budget för perioden 2024–2030. I det kärva ekonomiska läget finns behov att prioritera och hushålla med resurser utifrån kommunkoncernens ekonomiska förutsättningar i en osäker omvärld med osäkra prognoser som följd. Kommunens skatteunderlag ökar i en svagare takt under planperioden vilket gör att kommunens kostnader måste följas nogsamt. Det nya pensionsavtalet för den kommunala sektorn ökar kostnaderna 2023 och 2024.

Befolkningstillväxten i Sundbyberg har avtagit de senaste åren, främst på grund av lägre inflyttningstakt och hög utflyttning. För närvarande har utflyttningstakten minskat men staden bedömer att detta kan vara tillfälligt på grund av rådande konjunktur och osäkerhet på bostadsmarknaden. Det finns därmed en risk att utflyttningen ökar när osäkerheten minskar och konjunkturen vänder. Till följd av det ekonomiska läget förväntas en avmattning i byggandet av bostäder i staden under kommande år, vilket sannolikt också bidrar till en lägre befolkningstillväxt under en del av planperioden. På grund av kostnadsutvecklingen förväntas investeringar ske i en lägre takt.

Det sker också förändringar i befolkningens sammansättning, där det blir ett lägre antal barn i de yngre åldrarna 6–12 år och ett större antal ungdomar i gymnasieålder till följd av stora barnkullar 2008–2012. Även om antalet äldre ökar i Sundbyberg så prognostiseras andelen 65 år och äldre vara mycket lägre än motsvarade för befolkningen i riket.

Stadens kostnader är höga i relation till de resurser som finns. Omställningsarbete som medför nya förändrade arbetssätt och effektiviseringar är därför nödvändigt för att möta både invånarnas behov och de ekonomiska resurser staden har. Det finns även behov av att utveckla stadens förmåga att planera och prioritera för en hållbar stadsutveckling. För att åstadkomma detta krävs att staden utvecklar och stärker långsiktig styrning, ledning och en ökad samsyn inom kommunkoncernen. En tydligare gemensam riktning, struktur och samsyn behövs. Vidare behöver staden prioritera digital transformation som en förutsättning för att kunna leverera i välfärdsuppdraget.

God ekonomisk hushållning

Kommunen ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och i sådan verksamhet som bedrivs genom andra juridiska personer. God ekonomisk hushållning innebär inte enbart att ekonomin går ihop, utan innefattar även ett krav på att pengarna används till rätt saker och att de används på ett effektivt sätt. Det betyder också att kommunen behöver ha en beredskap att möta framtida utmaningar genom att i god tid vidta nödvändiga åtgärder i stället för insatser i efterskott.

God ekonomisk hushållning kräver en ansvarsfull resursanvändning, ett förhållningssätt som ska genomsyra kommunens verksamhet. Ansvarsfull resursanvändning innebär bland annat att kontinuerligt ta tillvara möjligheterna till både effektiviseringar och omprioriteringar. Ekonomisk hållbarhet förutsätter också framtidsperspektiv som skapar utrymme för investeringar.

Enligt kommunallagen ska budgeten upprättas så att intäkterna överstiger kostnaderna. Undantag får göras om det finns synnerliga skäl. För ekonomin ska det anges finansiella mål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning. För verksamheten ska det anges mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning. Budgeten ska innehålla en plan för ekonomin de kommande tre åren, varav budgetåret är det första. Planen ska innehålla finansiella mål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning.

Av kommunallagen framgår också att om årsbokslutet visar att kostnaderna överstiger intäkterna ska det negativa resultatet regleras och det redovisade egna kapitalet återställas under de närmsta tre åren. Fullmäktige ska i det läget anta en åtgärdsplan för hur återställandet ska ske. Fullmäktige kan också besluta att reglering av ett negativt resultat inte ska göras om det finns synnerliga skäl.

Laglighetsprövning ska inte kunna ske av kommunens budgetbeslut eller beslut om att inte reglera negativa resultat. En laglighetsprövning är dock möjlig av beslutets formella aspekter.

Revisorerna ska bedöma om resultatet i delårsrapporten och årsbokslutet är förenligt med de mål fullmäktige beslutat.

God ekonomisk hushållning i Sundbybergs stad innebär att staden och dess bolag ska ha en stabil ekonomi för att kunna möta nedgångar och kriser i samhällsekonomin. God ekonomisk hushållning innebär att såväl finansiella som verksamhetsmässiga mål uppnås. Mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning beskrivs nedan inom ramen för hållbarhetsdimensionerna.

Utvärderingen av god ekonomisk hushållning i staden är en sammanvägning av utfallet inom respektive målområde. En sammanfattande bedömning görs utifrån målpuppfyllelsen och utvecklingen.

Inriktning, mål och uppdrag

Kommunkoncernen ska vara ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbar. Arbetet med hållbarhet är kopplat till Agenda 2030 och de globala hållbarhetsmålen. Sundbybergs stad bidrar till genomförandet av agendan genom arbetet i flera av verksamheternas grunduppdrag enligt lag, till exempel vård, skola, omsorg och samhällsplanering. Kommunfullmäktiges mål och uppdrag formuleras för att skapa ett ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbart Sundbyberg. De tre hållbarhetsdimensionerna ska samstämmigt och ömsesidigt stödja varandra och vägas samman när beslut fattas.

Ekonomisk hållbarhet

Att ekonomin behöver fungera som ett verktyg för en hållbar samhällsutveckling. Att agera ekonomiskt hållbart är att ta ansvar för och utgå från ekonomiska ramar idag och därmed inte skjuta över lån och kostnader på nästa generations invånare.

Social hållbarhet

Att skapa goda uppväxtvillkor och goda förutsättningar för våra barn och unga, våra äldre och kommande generationer. Att genom samverkan utveckla och främja tidiga insatser för målgruppen samt skapa förutsättningar för delaktighet, inflytande och social inkludering.

Miljömässig hållbarhet

Att minska klimatpåverkan från dem som bor, verkar och vistas i staden och tillförsäkra en ekonomiskt, socialt och miljömässig hållbar mark- och vattenanvändning för dagens och morgondagens invånare. Senast år 2030 ska kommunkoncernens egna verksamheter ha nettonollutsläpp.

Ekonomisk hållbarhet

Kommunfullmäktiges mål inom ekonomisk hållbarhet

Sundbyberg har en långsiktig hållbar ekonomi och effektiv verksamhet

Kommunkoncernen ska ha en ekonomi i balans med god budgethållning i alla verksamheter. Detta ger förutsättningar för en väl fungerande och effektiv verksamhet som arbetar med ständiga förbättringar utifrån målgruppernas olika behov. Genom att samordna och samorganisera resurser inom kommunkoncernen säkerställs att stadens verksamheter bedrivs ekonomiskt hållbart och skapar nytta för invånarna.

Ekonomin ska präglas av ett hållbarhetsperspektiv som främjar social och miljömässig hållbarhet.

Kommunfullmäktiges indikatorer	Utfall 2022	Mål 2024
Resultat i balans med mål +/- 0 exklusive exploateringar, mnkr	14,3	0

Social hållbarhet

Kommunfullmäktiges mål inom social hållbarhet

Sundbyberg är en tillgänglig och trygg stad att bo, verka och vistas i

Alla ska kunna känna sig trygga i Sundbyberg, oavsett var i staden man vistas. I Sundbyberg tas ett samlat strategiskt grepp om det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet. Kommunkoncernens alla verksamheter bidrar och samverkar med civilsamhälle, det lokala näringslivet, polisen och andra myndighetsaktörer, vilket gör att Sundbyberg är en trygg, välskött och tillgänglig stad att bo, verka och vistas i.

Barn och unga ska inte rekryteras in i kriminalitet. En välfungerande skolgång är en viktig skyddsfaktor och fler barn behöver därför ta del av förskolans verksamheter, vilket ger förutsättningar att klara skolan på sikt. Förebyggande insatser som minskar risken att hamna i utanförskap, som föräldraskapsstöd, ska prioriteras. Staden ska arbeta aktivt med att stödja personer som vill lämna en kriminell livsstil och även kunna stötta anhöriga till personer som lever en kriminell livsstil. Det brottsförebyggande arbetet är prioriterat, insatser och satsningar ska göras utifrån vetenskap och beprövad erfarenhet. Av den anledningen ställer sig staden negativ till åtgärder som visitationszoner och omotiverad kameraövervakning, eftersom dessa riskerar att försvåra och stävja det brottsförebyggande arbetet.

Stadsmiljön är trygg och välskött med lättillgängliga gång- och cykelstråk och god belysning. Alla sundbybergare ska känna sig välkomna och ha möjlighet till god rörlighet i stadsmiljön oavsett bakgrund, funktionsvariation eller kön. Slyröjning och andra insatser bidrar till en välskött stad och ökar samtidigt tryggheten. Staden ska vara en levande plats med mötesplatser och yta för spontanidrott samt möjliggöra för aktiviteter som bygger gemenskap och tillit.

Genom trygghetsvandringar, medborgardialoger och andra former av samverkan och dialog kan invånare, näringsliv och andra aktörer, exempelvis fastighetsägare, bidra när staden byggs och utvecklas. Staden ska växa hållbart.

De som behöver komma i kontakt med stadens verksamheter möts av en hög grad av tillgänglighet och ett gott bemötande utan diskriminering.

Kommunfullmäktiges indikatorer	Utfall 2022	Mål 2024
Trygg utomhus i området där du bor när det blir mörkt, andel (%)	63	65
Mörka områden och dålig belysning, andel (%)	55 (2023)	52
Åtgärder mot skadegörelse eller annan förstörelse fungerar bra i kommunen, andel (%)	69	70
Invånare som upplever kommunen som en bra plats att leva och bo, andel (%)	94	95
Kommunens arbete för att minska diskriminering fungerar bra, andel (%)	36	40

Sundbyberg är en attraktiv arbetsgivare

Staden ska vara en långsiktigt hållbar arbetsgivare där förmågan att engagera och behålla befintliga medarbetare och samtidigt attrahera nya kompetenta medarbetare stärks. Ett aktivt medarbetarskap bidrar till verksamhetsutveckling med stadens olika målgrupper i fokus och staden ska vara en attraktiv arbetsplats där chefer och medarbetare tillsammans uppnår mål och skapar en god arbetsmiljö. Sundbybergs stad ska arbeta aktivt med kompetensförsörjning och ha ett starkt arbetsgivarvarumärke. Det skapar vi genom att bland annat stärka rätten till heltid och främja ett hållbart medarbetarengagemang. Satsningar på en god arbetsmiljö bidrar ytterligare till att stärka Sundbybergs stads arbetsgivarvarumärke.

Kommunfullmäktiges indikatorer	Utfall 2022	Mål 2024
Hållbart medarbetarengagemang (HME)	78 (2021)	80
Lönegap mellan män och kvinnor, medianlön	316	
Sjukfrånvaro mer än 59 dagar som andel av total sjukfrånvaro bland anställda, kommun, andel %	34,2	30

Sundbybergs invånare ges möjlighet till jämlika och jämställda uppväxt- och levnadsvillkor genom hela livet

Alla sundbybergare ska ha samma möjligheter oavsett var i staden de bor. Sundbybergs stad ska erbjuda jämlika och jämställda levnadsvillkor oavsett etnicitet, funktionsvariation och kön.

I Sundbyberg växer barn och unga upp i trygga miljöer och ges likvärdiga möjligheter att inhämta de kunskaper och färdigheter som behövs för att ha goda framtidsutsikter.

Förskolan ska göras tillgänglig för fler barn och öppna förskolan ska vara en mötesplats genom att erbjuda exempelvis språkutbildning för vårdnadshavare. Genom att främja en högre inskrivningsgrad i förskolan skapas även förutsättningar för att fler vårdnadshavare, i synnerhet kvinnor, kommer in på arbetsmarknaden.

Genom förebyggande och tidiga insatser motverkas utanförskap. Tillgång till kultur-, fritids- och idrottsaktiviteter bidrar till att skapa jämlika levnadsvillkor genom hela livet. Stadens verksamheter ska sätta individen i centrum och främja det förebyggande arbetet.

Äldre ska ha tillgång till god livskvalitet, god hälsa och ges möjlighet att leva aktivt och självständigt hela livet, oavsett funktionsförmåga. Ett utvecklingsarbete ska initieras för att öka inkludering och tillgänglighet inom stadens äldreomsorg. Sundbybergs äldre ska ha inflytande över omsorgen och möta personal de känner igen.

Alla invånare i Sundbyberg ska ges möjlighet att leva ett självständigt liv. Personer som uppbär ekonomiskt bistånd ska i hög utsträckning kunna ta del av insatser som leder till självförsörjning. För dem som står

längst från arbetsmarknaden ska det finnas insatser som leder tillbaka till arbetsmarknaden. Insatser, stöd och vård ges med utgångspunkt i barnets bästa, lagstiftning, evidens och beprövad erfarenhet.

För personer med funktionsnedsättning ska insatser och aktiviteter finnas tillgängliga som möjliggör att kunna leva ett självständigt liv utifrån de egna förutsättningarna.

Kommunfullmäktiges indikatorer	Utfall 2022	Mål 2024
Barn 1 - 5 år inskrivna i förskola, andel (%)	81,1	85
Gymnasieelever med examen inom 4 år, läges- eller hemkommun, andel (%)	73,8	75
Barn i befolkningen som ingår i familjer med långvarigt ekonomiskt bistånd, andel (%)	1,14 (2021)	1,05
Brukarbedömning, särskilt boende äldreomsorg – sociala aktiviteter, andel (%)	54	68
Brukarbedömning, hemtjänst äldreomsorg – hänsyn till åsikter och önskemål, andel (%)	81	85

Sundbybergs invånare erbjuds service av hög kvalitet med delaktighet och inflytande

De som bor, verkar och vistas i Sundbyberg ska erbjudas en välfungerande välfärd som tillhandahåller god service inom kommunens samtliga ansvarsområden. Alla stadens invånare ska få ett kvalitativt bemötande utifrån sina egna behov. Vidare ska sundbybergare ha möjlighet till delaktighet och inflytande över den service de tar del av. Personer med funktionsnedsättning, äldre och deras anhöriga ska kunna påverka den service, vård och omsorg som staden erbjuder.

Kommunfullmäktiges indikatorer	Utfall 2022	Mål 2024
Bra bemötande vid kontakt med tjänsteperson i kommunen andel (%)	84	85
Att få svar på frågor till kommunen fungerar bra andel (%)	68	70

Miljömässig hållbarhet

Kommunfullmäktiges mål inom miljömässig hållbarhet

Sundbyberg är en klimatsmart och fossilfri stad

Klimatkrisen är en av vår tids största utmaningar. Decennier av utsläpp har lett till fler och mer intensiva extremväder såsom torka, skyfall och extremhetta vilket i sin tur ökar risken för översvämningar och bränder. För att minska effekterna från klimatförändringarna är det nödvändigt att arbeta parallellt med utsläppsminskning och samtidigt anpassa Sundbyberg utifrån ett förändrat klimat.

I Sundbyberg ska utsläppen minska i takt med stadens koldioxidbudget, 14 procent årligen. Inom kommunkoncernen gäller att egna fordon och arbetsmaskiner ska vara klimatneutrala senast år 2028 och all verksamhet ska ha nettonollutsläpp senast år 2030. El och uppvärmning ska vara hållbart framställd och komma från förnybar energi. Drivmedel som används på uppdrag av kommunkoncernen ska vara fossilfritt.

Tillsammans med näringsliv, offentliga aktörer och civilsamhälle ska kommunen verka för effektiv användning av resurser, varor och tjänster för att minska klimatpåverkan. Vid upphandling, inköp och när kommunkoncernen bygger och anlägger främjas återbruk och produkter med lägre klimatpåverkan. Sundbyberg ska vara en stad där klimatsmart byggande och egenproducerad, förnybar el definierar hur staden planeras och formas. För att göra Sundbyberg mer robust och anpassat till ett förändrat klimat ska kommunen klimatanpassas med särskilt fokus på skyfall, översvämningar och torka.

Vidare ska sundbybergarna ges rätt förutsättningar för att kunna bidra till omställningen av samhället. Infrastrukturen i Sundbyberg ska därför planeras efter de klimatsmarta, yteffektiva och hälsofrämjande trafikslagen gång-, cykel-, och kollektivtrafik. De som bor, verkar och vistas i Sundbyberg ska använda hållbar energi till transporter, el och uppvärmning och tillgången till offentliga laddplatser ska fortsatt öka.

Kommunfullmäktiges indikatorer	Utfall 2022	Mål 2024
Andel utsläppsfria personbilar och lätta lastbilar inom kommunkoncernen, (%)	46 (2022)	60
Utsläpp till luft av växthusgaser (exklusive flyg och sjöfart), ton CO ₂ -ekvivalenter/invånare	0,4 (2021)	0,34
Utsläpp till luft av växthusgaser (exkl. flyg och sjöfart), ton CO ₂ -ekvivalenter	21 643,6 (2021)	16 613
Mängd inköpt fossilt bränsle (liter)	102 430 (2022)	76 822
Utsläpp från Sundbybergs stads tjänsteresor med flyg (antal ton CO ₂)	15 944 (2022)	11 958
Andelen av insamlat kommunalt avfall som går till materialåtervinning, inklusive biologisk behandling och återvinningsbart avfall från eftersortering i procent (%)	35	38

Sundbyberg har frisk luft, giftfri miljö, stärkt biologisk mångfald och en god livsmiljö

Att minska utsläppen och anpassa Sundbyberg utifrån klimatförändringar är helt nödvändigt för den gröna omställningen, men det krävs också att den biologiska mångfalden stärks och att luftföroreningar minskar. Sundbyberg ska vara en kommun där luften är ren att andas och miljön är giftfri. Utsläppen av partiklar och andra skadliga ämnen från vägtrafik, avfall och byggnation ska minska. Bebyggelse ska planeras utifrån stadens riktlinjer för grönytefaktor på kvartersmark för att skapa en stad där grön infrastruktur är standard. Det är en förutsättning för att kunna skapa en stad som är trivsamt att leva och bo i, men som även bidrar till ett stabilt klimat. På så sätt skapas ett samhälle som är hållbart – både för människor och miljö.

Sundbybergs grönområden är välbesökta och uppskattade av både invånare och besökare i staden. Sundbybergare ska ha tillgång till skogspartier och parker i sitt närområde. Det är både trivsamt och bidrar till att reglera lufttemperaturen. Levande grönområden i en tätbebyggd kommun som Sundbyberg har fler fördelar än att vara samlingsplatser – de är bra för hälsan och bidrar till att rusta samhället för klimatförändringar. Grönområden fungerar som naturens lösningar för att hantera stora regnmassor vid extrema skyfall genom att ta upp, lagra och fördröja vatten. Den biologiska mångfalden ska främjas, och Sundbybergs vattendrag ska uppnå hög vattenstatus.

Kommunfullmäktiges indikatorer	Utfall 2022	Mål 2024
Utsläpp till luft av kväveoxider (Nox), totalt, kg/inv	1,0 (2021)	0,8
Utsläpp till luft av kväveoxider (Nox), totalt, kg	53 160,8 (2021)	44 655
Utsläpp till luft av PM2.5 (partiklar <2.5 mikrom), kg/inv	0,27 (2021)	0,25
Utsläpp till luft av PM2.5 (partiklar <2.5 mikrom), kg	14 236,5 (2021)	14 000
Ekologiska livsmedel i kommunens verksamhet, andel (%)	44 (2021)	50

Kommunstyrelsen

Sundbybergs stads resurser styrs och leds effektivt för att säkerställa en långsiktigt hållbar kommunkoncern

Kommunstyrelsen ansvarar för styrning, ledning och uppföljning av stadens verksamheter och strategiska frågor samt för att leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter. Kommunstyrelsen ansvarar också för uppsiktsplikten och att leverera stöd och service till stadens övriga nämnder.

Kommunstyrelsens verksamhet innefattar bland annat översikts- och detaljplanering, exploateringsfrågor, näringsliv, kommunikation, krisberedskap och civilt försvar, arbetsgivarfrågor, ekonomi, miljösamordning samt utveckling av folkhälsan och den lokala demokratin. Kommunstyrelsen är anställande myndighet för all personal inom den samlade förvaltningsorganisationen. Under 2023 har kommunstyrelsen fått utökade ansvarsområden, såsom för stadsutvecklingsprojekt och måltidsservice.

Utifrån de tre hållbarhetsområdena ska kommunstyrelsen prioritera följande:

Miljömässig hållbarhet

En av kommunstyrelsens prioriteter är att säkerställa att stadens program för ett hållbart Sundbyberg implementeras i kommunkoncernen. Arbetet med hållbarhet ska genomsyra hela kommunkoncernen. Det handlar om att lägga grunden för en klimatsmart stadsbyggnation i hela byggkedjan med klimatsmarta material såsom trä samt att skapa förutsättningar för en energieffektiv användning av stadens fastigheter och lokaler.

Kommunstyrelsen ansvarar tillsammans med beställande nämnder, för att verka för en ökad andel ekologisk mat och minskat matsvinn inom stadens verksamheter.

Social hållbarhet

Sundbyberg ska vara en trygg plats att bo, verka och vistas på. Kommunstyrelsen arbetar för lokal demokrati, folkhälsa och tillgänglighet. Det trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetet ska förstärkas och prioriteras av kommunstyrelsen inom ramen för den nya lagstiftningen om kommunernas ansvar för det brottsförebyggande arbetet.

Stadens strategiska personal- och kompetensförsörjning ska utvecklas, och det är angeläget att staden arbetar systematiskt och långsiktigt med såväl kompetensutveckling av befintliga medarbetare som att kunna attrahera nya kompetenser. Nämndens verksamheter ska vara oberoende av inhyrd personal och säkerställa en hög grad av kostnadskontroll.

Under mandatperioden genomförs en särskild stadsövergripande satsning – Hallonbergslyftet – med syfte att skapa en trygg och attraktiv stadsdel. Hallonbergslyftet kommer att innebära en trygg stadsmiljö, förbättrade livsvillkor och ökat välbefinnande för de invånare som bor i stadsdelen. Kommunstyrelsen styr, leder och följer upp det övergripande arbetet i kommunkoncern inom ramen för Hallonbergslyftet.

Nämnden ska även fortsätta arbeta för ett aktivt valdeltagande, särskilt i områden med ett lågt valdeltagande.

Ekonomisk hållbarhet

Kommunstyrelsen ska säkerställa god budgethållning i alla verksamheter och skapa förutsättningar för en välfungerande och effektiv verksamhet utifrån de behov och förutsättningar som finns bland verksamhetens målgrupper.

Kommunstyrelsen ska säkerställa att planeringen, styrningen och uppföljningen av investeringsprojekt inom kommunkoncernen är ändamålsenlig.

För att bidra till en långsiktigt hållbar kommunkoncern och att resurser styrs effektivt ska kommunstyrelsen säkerställa styrning, utveckling och uppföljning av verksamhet, ekonomi och finansstrategi.

Kommunstyrelsen ska utveckla övergripande processer för ökad kvalitet och effektivitet.

Kommunstyrelsen ska fortsatt verka för en effektiv lokalförsörjning.

Obligatoriska nämndindikatorer
Medarbetarengagemang HME, kommunstyrelsen
Invånare som kan rekommendera andra att flytta till kommunen, andel (%)
Företagarnas betyg på kommunens service (NKI)

Uppdrag

Kommunfullmäktige uppdrar kommunstyrelsen att:

- Stärka arbetet med kompetens och likabehandling för att staden ska bli en bättre arbetsgivare i syfte att behålla och attrahera personal. Uppdraget slutrapporteras i tertialrapport 2, 2024.
- Undersöka möjligheterna för en familjecentral i Hallonbergen i samarbete med förskolenämnden, äldrenämnden, kultur- och fritidsnämnden samt social- och arbetsmarknadsnämnden. Uppdraget slutrapporteras i tertialrapport 2, 2024.
- Utveckla stadens styrsystem med syftet att göra det effektivt, transparent, lättillgängligt, lättförståeligt och till största nytta för kommunkoncernen som helhet. Uppdraget slutrapporteras i tertialrapport 2, 2024.
- Höja valdeltagandet bland invånarna och arbeta demokratifrämjande inför Europaparlamentsvalet. Uppdraget rapporteras i tertialrapport 1 och slutrapporteras i tertialrapport 2, 2024.

Pågående uppdrag som fastställts i föregående års budget:

- Leda och genomföra arbetet för att motverka ekonomisk brottslighet inom stadens verksamheter i samverkan med externa aktörer. De åtgärder som beskrivs i handlingsplanen ska implementeras i relevanta delar av Sundbybergs stads organisation och styrprocesser. Arbetet ska rapporteras i tertialrapport 2 under mandatperioden.
- Leda och genomföra Hallonbergslyftet enligt beslutad plan och beslutat mål. Samtliga nämnder och bolag ska delta i arbetet med att genomföra Hallonbergslyftet inom ramen för uppgifter och verksamhet i fastställda reglementen och ägardirektiv. Handlingsplanen understryker att privata

aktörer som fastighetsbolag och näringsliv involveras som en aktiv part. Genomförandet av handlingsplanen rapporteras i tertialrapport 2 under mandatperioden.

Uppdrag till samtliga nämnder:

- Säkerställa att nämndens fordonsflotta är klimatneutral senast 2028. Arbetet leds av stadsmiljö- och trafiknämnden och följs upp av kommunstyrelsen. Arbetet ska rapporteras i tertialrapport 2 under mandatperioden.
- Ta fram en plan för att minska beroendet av inhyrd personal i nämndens verksamheter. Arbetet ska rapporteras i tertialrapport 2 under mandatperioden.
- Arbeta med aktiv kostnadskontroll och ekonomisk planering. Arbetet ska rapporteras i tertialrapport 2 under mandatperioden.
- Ta fram en plan för hur externa medel, till exempel EU-medel, återkommande kan finansiera insatser för ökad kvalitet och måluppfyllelse. Arbetet ska rapporteras i tertialrapport 2.

Kommunfullmäktiges budget

Kommunfullmäktiges budget innebär en kommunbidragsram på 273,2 mnkr för 2024. I ramen ingår medel för avskrivningar och internränta. Investeringsramen för budgetåret 2024 är 131,2 mnkr varav 85,0 mnkr verksamhetslokaler samt ersättningsinvesteringar 16,0 mnkr.

Driftbudget Kommunstyrelsen (Mnkr)	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Intäkter	414,0	408,6	408,8	410,0
Kommunbidrag	237,3	273,2	281,0	289,0
Budgeterade intäkter	651,3	681,8	689,8	699,0
Driftkostnader	532,7	565,0	556,4	567,0
Avskrivningar	98,3	98,2	97,5	94,3
Internränta	20,3	18,7	35,9	37,6
Budgeterade kostnader	651,3	681,8	689,8	699,0
Budgeterat resultat	0,0	0,0	0,0	0,0
Investeringsram	162,8	131,2	187,0	199,4
- Varav verksamhetslokaler	33,0	85,0	145,0	165,0
- Varav ersättningsinvesteringar	33,0	16,0	10,0	10,0
I nämndens driftsbudget ingår både externa intäkter och interna intäkter mellan nämnder.				

Grundskole- och gymnasienämnden

I Sundbyberg ges varje elev förutsättningar att utvecklas i en trygg miljö och nå goda studieresultat

Grundskole- och gymnasienämnden ansvarar för grundskola, anpassad grundskola, förskoleklass och skolbarnomsorg. Därutöver ansvarar nämnden för kommunens uppgifter inom gymnasieverksamheten i form av gymnasieskola och anpassad gymnasieskola. Nämnden ger också tillstånd till och utövar tillsyn av enskild skolbarnomsorg och lämnar bidrag till deras verksamhet och till grundskolor i extern regi.

Utifrån de tre hållbarhetsområdena ska grundskole- och gymnasienämnden prioritera följande:

Miljömässig hållbarhet

Sundbybergs stad ska ge elever kunskap om och förståelse för den egna livsstilens betydelse för hälsan, miljön och samhället. Skolan ska vara en plats där den miljömässiga hållbarheten främjas.

Cirkulär konsumtion och återbruk ska främjas inom nämndens verksamheter, till exempel genom att byta inventarier mellan verksamheter. Likaså ska nämnden verkställa arbetet med att säkerställa giftfria miljöer inom verksamheter som är anpassade för barn.

Under mandatperioden ska nämnden implementera stadens program för ett hållbart Sundbyberg i verksamheten.

Social hållbarhet

En välfungerande skolgång är en viktig skyddsfaktor för resten av livet. Barn och unga ska ges möjligheter att inhämta och utveckla de kunskaper som de behöver för att nå gymnasiebehörighet. Alla elever i grundskola och gymnasieskola ska befinna sig i en trygg miljö utan diskriminering och ha möjlighet till inflytande. Lärmiljöerna ska vara inkluderande och varje elev i behov av stöd ska tidigt uppmärksammas med riktade insatser för att ges möjlighet att klara sin skolgång.

Ekonomisk hållbarhet

Nämnden ska säkerställa god budgethållning i alla verksamheter som ger förutsättningar för en välfungerande och effektiv verksamhet utifrån de behov och förutsättningar som finns hos nämndens målgrupper. Arbetsmiljön för yrkesgrupperna i skolan ska stärkas genom goda arbetsvillkor och säkerställd tid att utföra respektive uppdrag.

Idag existerar en jämn fördelning av skolpengens grundbelopp, men en ojämn fördelning av ansvar mellan de skolaktörer som verkar inom staden. För att garantera likvärdigheten i stadens samtliga skolor ses finansieringen i form av skolpeng och socioekonomiskt tillägg över. Arbetet för att motverka ekonomisk brottslighet inom nämndens verksamheter ska förtjäna i enlighet med antagen handlingsplan.

Obligatoriska nämndindikatorer
Elever i åk 6 som uppnått betygskriterierna i alla ämnen, hemkommun, andel (%)
Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, hemkommun, andel (%)
Elever i åk 8: känner du dig trygg i skolan, hemkommun, andel (%)
Måltidssvinn, grundskola, kommunal regi, gram/ätande
Måltidssvinn, gymnasieskola, kommunal regi, gram/ätande

Uppdrag

Kommunfullmäktige uppdrar till nämnden att:

- Införa avgiftsfri frukost för elever på Sundbybergs stads grundskolor. Uppdraget ska återrapporeras i tertialrapport 2.
- Införa arbetsskor till fritidshemspersonalen. Arbetet ska vara genomfört 1 september, 2024. Uppdraget ska rapporteras i tertialrapport 2.

Pågående uppdrag som fastställts i föregående års budget:

- Avveckla paviljonger inom Sundbybergs stads förskolor och skolor och säkerställa behovet av funktionella och kostnadseffektiva skollokaler för alla förskolebarn och elever. Uppdraget rapporteras i tertialrapport 2 under mandatperioden.
- Genomföra extra satsningar för att stärka elevers språkutveckling med evidensbaserad utvärdering för att alla ska klara skolan. Resultat och effekter rapporteras i tertialrapport 2 under mandatperioden.

Uppdrag till samtliga nämnder:

- Delta i arbetet för hur Sundbybergs stad i samverkan med andra ska arbeta för att motverka ekonomisk brottslighet inom stadens verksamheter enligt beslutad handlingsplan. Kommunstyrelsen leder arbetet. Uppdraget ska rapporteras i tertialrapport 2 under planperioden.
- Ta fram en plan för att minska beroendet av inhyrd personal i nämndens verksamheter. Arbetet ska rapporteras i tertialrapport 2 under planperioden.
- Arbeta med aktiv kostnadskontroll och ekonomisk planering. Arbetet ska rapporteras i tertialrapport 2 under planperioden.
- Delta i arbetet med Hallonbergslyftet. Arbetet ska rapporteras i tertialrapport 2 under mandatperioden.
- Säkerställa att nämndens fordonsflotta är klimatneutral senast 2028. Arbetet leds av stadsmiljö- och trafiknämnden och följs upp av kommunstyrelsen. Arbetet ska rapporteras i tertialrapport 2 under mandatperioden.
- Ta fram en plan för hur externa medel, till exempel EU-medel, återkommande kan finansiera insatser för ökad kvalitet och måluppfyllelse. Arbetet ska rapporteras i tertialrapport 2.

Kommunfullmäktiges budget

Kommunfullmäktiges budget innebär en kommunbidragsram på 865,1 mnkr för grundskole- och gymnasienämnden år 2024. I ramen ingår kompensation för volymkostnader relaterade till befolkningsförändringar och behovsbedömda volymer.

Investeringsramen för budgetåret 2024 uppgår till 4,0 mnkr.

Driftbudget Grundskole-och gymnasienämnden (Mnkr)	Nämndens budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Intäkter	111,3	111,3	111,3	111,3
Kommunbidrag	810,8	865,1	903,1	937,8
Budgeterade intäkter	922,1	976,4	1 014,4	1 049,1
Driftkostnader	919,4	972,6	1 010,1	1 045,1
Avskrivningar	2,6	3,6	3,9	3,6
Internränta	0,1	0,2	0,4	0,4
Budgeterade kostnader	922,1	976,4	1 014,4	1 049,1
Budgeterat resultat	0,0	0,0	0,0	0,0
Investeringsram	3,5	4,0	3,0	3,1
I nämndens driftsbudget ingår både externa intäkter och interna intäkter mellan nämnder.				

Social- och arbetsmarknadsnämnden

I Sundbyberg får barn och vuxna det stöd de behöver för att kunna leva ett självständigt och tryggt liv utifrån sina förutsättningar

Social- och arbetsmarknadsnämnden ansvarar för åtgärder enligt socialtjänstlagen för barn, ungdomar, familjer och enskilda vuxna som är i behov av stödinsatser. Nämnden ansvarar för det kommunala aktivitetsansvaret, kommunal vuxenutbildning, komvux, som anpassad utbildning, utbildning i svenska för invandrare och yrkeshögskoleutbildning. Vidare ansvarar nämnden för hemtjänst, färdtjänst och riksfärdtjänst för personer under 65 år, kommunens flyktingmottagande, budget- och skuldrådgivning samt kommunala åtgärder för att förebygga arbetslöshet. Likaså bidrar nämnden till arbetet mot våld i nära relationer.

Utifrån de tre hållbarhetsområdena ska social- och arbetsmarknadsnämnden prioritera följande:

Miljömässig hållbarhet

Under mandatperioden ska nämnden implementera stadens program för ett hållbart Sundbyberg i verksamheten. För att bidra till en fossilfri stad ska utsläpp från tjänsteresor fortsatt minska. Resor inom verksamheten ska vara utsläppsfria eller göras med hållbart framställda biodrivmedel för att minska nämndens klimat- och miljöpåverkan.

Social hållbarhet

I Sundbyberg ska alla invånare kunna leva självständiga och fria liv utifrån sina förutsättningar och ges möjlighet att förverkliga sina drömmar. Barn, unga och vuxna som är i behov av stöd ska därför erbjudas rätt insatser i rätt tid. Invånarna ska känna tillit till socialtjänsten och den som söker hjälp ska snabbt och enkelt erbjudas det stöd som behövs när livet är som skörast. Barn och unga ska ha trygga uppväxtvillkor där stöd och insatser erbjuds tidigt för att förebygga sociala problem och riskbeteenden. Nämnden ska stärka det brottsförebyggande arbetet som riktar sig till unga i riskmiljöer och avhoppare samt förhindrar återfall i kriminalitet.

Staden ska också stärka det förebyggande och systematiska arbetet mot våld i nära relationer oavsett ålder, kön, etnicitet och funktionsvariationer genom fortsatt samarbete med bland annat Kvinnojouren.

Insatser inom Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) ska anpassas efter den enskildes behov och stärka förmågan att leva ett självständigt liv. Information och kommunikation under handläggning, vid beslut och genomförande av stöd och insatser ska vara tillgänglig och anpassad efter individens förutsättningar. Anhörigas situation ska uppmärksammas genom att stärka anhörigstödet.

En förutsättning för ett självständigt liv är sysselsättning. I strävan att alla ska bidra till samhället och ha en egen försörjning ställs krav på eget ansvar och engagemang. Staden ska bidra till att ungdomar har tillgång till praktik och feriejobb, samt att vuxna har möjlighet att studera på kommunal vuxenutbildning och vid behov svenska för invandrare. Staden kan förbättra sina möjligheter att stötta invånare till egen sysselsättning genom att effektivisera vägarna dit samt stärka stadens verktyg i frågan. Ett sätt är att se över möjligheten till och behovet av, kommunala arbetsmarknadsanställningar, exempelvis med fokus på miljö och social hållbarhet. Ett sådant arbete kan ske i samverkan med stadens egna verksamheter, upphandlade leverantörer och företag som är verksamma i Sundbybergs stad.

Ekonomisk hållbarhet

Nämnden ska säkerställa god budgethållning i alla verksamheter som ger förutsättningar för en välfungerande och effektiv verksamhet. Arbetet med kostnadskontroll och arbetet för att minska inhyrd personal ska fortsätta. Likaså ska medarbetarnas arbetsituation, med fokus på socialsekreterare och biståndshandläggare, utvecklas för att säkerställa en effektiv och kvalitativ verksamhet.

Arbetet för att motverka ekonomisk brottslighet inom nämndens verksamheter ska fortlöpa enligt antagen handlingsplan.

Inom nämndens verksamhetsområden finns ofta möjlighet till extern finansiering genom bland annat EU-medel. För att öka förutsättningar för externt finansierade insatser ska nämnden ta fram en plan för hur externa medel återkommande kan finansiera insatser som inte omfattas av grunduppdraget och som bidrar till bättre måluppfyllelse.

Obligatoriska nämndindikatorer
Vuxna biståndsmottagare med långvarigt ekonomiskt bistånd, andel (%) av biståndsmottagare
Ej återaktualiserade vuxna personer med försörjningsstöd ett år efter avslutat försörjningsstöd, andel (%)
Brukarbedömning, individ- och familjeomsorg barn/unga, vårdnadshavare, missbruksvård, ekonomiskt bistånd

Uppdrag

Kommunfullmäktige uppdrar till nämnden att:

- Starta ett pilotprojekt för att utveckla det uppsökande arbetet i syfte att motverka rekrytering av barn och unga in i kriminalitet samt att motivera unga vuxna att lämna ett kriminellt levnadssätt. Uppdraget återrapporteras i tertialrapport 1 och tertialrapport 2.
- Utveckla boendekedjan i syfte att fler får tillgång till tränings- och försökslägenheter. Uppdraget återrapporteras i tertialrapport 1 och tertialrapport 2.
- Inom ramen för "Sundbybergsjobb" som huvudregel kombinera arbetsmarknadsanställningar med utbildningsinsatser. Dessa ska i första hand erbjudas inom ordinarie vuxenutbildning. Uppdraget återrapporteras i tertialrapport 2.
- Tillsammans med stadsmiljö- och trafiknämnden ta fram en plan för hur arbetsmarknadsinsatser ska tillämpas inom stadsmiljö- och trafiknämndens verksamhetsområde och inleda testverksamhet under hösten 2024. Uppdraget ska rapporteras i tertialrapport 2.
- Införa arbetsskor till personal på LSS-boende. Arbetet ska vara genomfört 1 september, 2024. Uppdraget ska rapporteras i tertialrapport 2.

Pågående uppdrag som fastställts i föregående års budget:

- Tillsammans med näringslivet och de kommunala bolagen minska arbetslösheten för de personer som står längst ifrån arbetsmarknaden, genom arbetsmarknadssatsningar och genom att arbeta med flera olika anställningsformer. Uppdraget återrapporteras under mandatperioden under tertialrapport 1 och tertialrapport 2.
- Stärka det evidensbaserade våldsförebyggande arbetet genom att använda nya metoder för unga i riskmiljöer, avhopp samt förhindrande av återfall i kriminalitet. Uppdraget återrapporteras under mandatperioden i tertialrapport 1 och tertialrapport 2.

Uppdrag till samtliga nämnder:

- Delta i arbetet med Hallonbergslyftet. Arbetet ska rapporteras i tertialrapport 2 under mandatperioden.
- Säkerställa att nämndens fordonsflotta är klimatneutral senast 2028. Arbetet leds av stadsmiljö- och trafiknämnden och följs upp av kommunstyrelsen. Arbetet ska rapporteras i tertialrapport 2 under mandatperioden.
- Delta i arbetet för hur Sundbybergs stad i samverkan med andra ska arbeta för att motverka ekonomisk brottslighet inom stadens verksamheter enligt beslutad handlingsplan. Kommunstyrelsen leder arbetet. Uppdraget ska rapporteras i tertialrapport 2 under mandatperioden.
- Ta fram en plan för att minska beroendet av inhyrd personal i nämndens verksamheter. Arbetet ska rapporteras i tertialrapport 2 under mandatperioden.
- Arbeta med aktiv kostnadskontroll och ekonomisk planering. Arbetet ska rapporteras i tertialrapport 2 under mandatperioden.
- Ta fram en plan för hur externa medel, till exempel EU-medel, återkommande kan finansiera insatser för ökad kvalitet och måluppfyllelse. Arbetet ska rapporteras i tertialrapport 2.

Kommunfullmäktiges budget

Kommunfullmäktiges budget innebär en kommunbidragsram på 661,6 mnkr för social- och arbetsmarknadsnämnden för 2024. I ramen ingår kompensation för kostnader relaterad till befolkningsförändringar samt behovsbedömda volymer.

Driftbudget Social- och arbetsmarknadsnämnden (Mnkr)	Nämndens budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Intäkter	81,6	83,9	83,9	83,9
Kommunbidrag	641,0	661,6	700,1	728,0
Budgerade intäkter	722,6	745,5	784,0	811,9
Driftkostnader	721,1	744,3	782,3	810,0
Avskrivningar	1,5	1,1	1,5	1,7
Internränta	0,1	0,1	0,2	0,2
Budgerade kostnader	722,6	745,5	784,0	811,9
Budgerat resultat	0,0	0,0	0,0	0,0
Investeringsram	2,6	1,0	2,6	1,0

I nämndens driftsbudget ingår både externa intäkter och interna intäkter mellan nämnder.

Förskolenämnden

I Sundbyberg utvecklas och lär alla barn i en likvärdig och trygg förskola

Förskolenämnden ansvarar för Sundbybergs förskoleverksamhet i form av förskola, pedagogisk omsorg och öppen förskola för barn upp till fem år. Nämnden ger också tillstånd och bidrag till enskild förskoleverksamhet och utövar tillsyn av den. Sundbybergs förskolor ska ge alla barn i staden en god start och likvärdiga möjligheter till lek, utveckling och trygghet. Nämnden ska även se till att personalen får bra och rätt förutsättningar att utvecklas och trivas i verksamheten.

Utifrån de tre hållbarhetsområdena ska förskolenämnden prioritera följande:

Miljömässig hållbarhet

Under mandatperioden ska nämnden implementera stadens program för ett hållbart Sundbyberg i verksamheten. Stadens förskolor ska präglas av en god och giftfri inne- och utomhusmiljö som främjar lek och utveckling. Genom vistelse och lek i naturen lär sig barnen om stadens viktiga grönområden.

Förskolan ska fortsätta sitt goda arbete med att lyfta klimatperspektivet kopplat till mat, avfall och skräp tillsammans med barnen. Nämndens verksamheter ska präglas av en cirkulär syn på konsumtion och fortsätta arbeta för att öka återvinning och återbruk.

Social hållbarhet

I Sundbyberg ska alla barn ha jämlika livsvillkor och livschanser och få det stöd de har rätt till oavsett var i staden de bor. Förutsättningarna för en lyckad skolgång börjar i förskolan och alla barn ska ges möjlighet att inhämta de kunskaper och förmågor de behöver för att klara skolan på lång sikt. Språket är nyckeln till kunskap och därför ska förskolan prioritera språkutvecklande insatser och kontinuerligt kartlägga språkdömen.

Förskolan har ett viktigt kompensatoriskt uppdrag och en betydande funktion i stadens förebyggande och trygghetsskapande arbete. En hög inskrivningsgrad och samverkan med andra verksamheter, såsom socialtjänst, utgör viktiga delar av detta arbete. Nämndens verksamheter ska vara tillgängliga. Därför ska verksamheten fortsätta arbeta innovativt med att tillgodose alla barns behov, till exempel genom digitala verktyg och en bredd av yrkeskategorier bland verksamhetens personal.

En hög andel utbildad personal är en förutsättning för den pedagogiska kvaliteten i förskolan. Andelen personal med utbildning ska därför vara fortsatt hög och antalet barn per pedagog lågt. Alla barn ska ha god tillgång till förskollärlärd undervisning i förskolan. Kontinuitet i arbetsgruppen genom en låg andel timanställda bidrar till trygghet hos både barn och personal. Därför ska arbetet med rätt till heltid fortsätta och andelen timanställda i nämndens verksamheter minska.

En bra arbetsmiljö för förskolans medarbetare är ytterligare en viktig förutsättning för en förskola av hög kvalitet. Nämnden ska stärka arbetsmiljön genom att se över och säkerställa utbudet av arbetskläder samt genom att införa arbetsskor för verksamhetens personal. Därtill ska införandet av sex timmars arbetsdag i förskolans verksamheter utredas.

Förskolornas fysiska miljö ska vara pedagogiskt utformad. Förskolegårdarna ska genom utformning och belysning inbjuda till lek och rörelse.

Ekonomisk hållbarhet

Nämnden ska säkerställa en god budgethållning i alla verksamheter, vilket ger förutsättningar för en välfungerande och effektiv verksamhet utifrån de behov som finns hos nämndens målgrupp. Arbetet för att motverka ekonomisk brottslighet inom nämndens verksamheter ska fortlöpa enligt antagen handlingsplan. Nämnden ska fortsätta arbetet för att säkerställa en kostnadseffektiv och hållbar lokalanvändning.

Obligatoriska nämndindikatorer
Personaltäthet, inskrivna barn per årsarbetare i förskolan, lägeskommun, antal
Antal timanställda
Andel utbildade läsare i metoden högläsning med dialog, (%)
Andel utbildade pedagoger i kommunikationsstöd, (%)
Antal aktiviteter utifrån stadens plan för giftfria barnverksamheter

Uppdrag

Kommunfullmäktige uppdrar till nämnden att:

- Göra en översyn av och säkerställa en enhetlig hantering och utbud av arbetskläder. Uppdraget ska rapporteras i tertialrapport 1.
- Införa tillgång till arbetsskor. Arbetet ska vara genomfört 1 september, 2024. Uppdraget ska rapporteras i tertialrapport 2.
- Utredda effekterna av och förutsättningarna för införandet av sex timmars arbetsdag. Utredningen ska vara klar 1 september 2024 och rapporteras i tertialrapport 2.

Pågående uppdrag som fastställts i föregående års budget:

- Genomföra extra satsningar för att stärka barnens språkutveckling med evidensbaserad utvärdering för att alla ska klara skolan. Resultat och effekter ska årligen rapporteras i tertialrapport 2.
- Avveckla paviljonger inom Sundbybergs stads förskolor och skolor och säkerställa behovet av funktionella och kostnadseffektiva skollokaler för alla förskolebarn och elever. Uppdraget rapporteras i tertialrapport 2 under mandatperioden.

Uppdrag till samtliga nämnder:

- Delta i arbetet med Hallonbergslyftet. Arbetet ska rapporteras i tertialrapport 2 under mandatperioden.
- Säkerställa att nämndens fordonsflotta är klimatneutral senast 2028. Arbetet leds av stadsmiljö- och trafiknämnden och följs upp av kommunstyrelsen. Arbetet ska rapporteras i tertialrapport 2 under mandatperioden.
- Delta i arbetet för hur Sundbybergs stad i samverkan med andra ska arbeta för att motverka ekonomisk brottslighet inom stadens verksamheter enligt beslutad handlingsplan.

Kommunstyrelsen leder arbetet. Uppdraget ska rapporteras i tertiärrapport 2 under mandatperioden.

- Ta fram en plan för att minska beroendet av inhyrd personal i nämndens verksamheter. Arbetet ska rapporteras i tertiärrapport 2. Arbeta med aktiv kostnadskontroll och ekonomisk planering. Arbetet ska rapporteras i tertiärrapport 2 under mandatperioden.
- Ta fram en plan för hur externa medel, till exempel EU-medel, återkommande kan finansiera insatser för ökad kvalitet och måluppfyllelse. Arbetet ska rapporteras i tertiärrapport 2.

Kommunfullmäktiges budget

Kommunfullmäktiges budget innebär en kommunbidragsram på 422,4 mnkr för förskolenämnden år 2024. I ramen ingår också kompensation för volymkostnader relaterade till befolkningsförändringar och behovsbedömda volymer. Investeringsramen för budgetåret 2024 uppgår till 3,0 mnkr.

Driftbudget Förskolenämnden (Mnkr)	Nämndens budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Intäkter	49,9	43,2	43,2	43,2
Kommunbidrag	394,5	422,4	437,3	454,1
Budgerade intäkter	444,4	465,6	480,5	497,3
Driftkostnader	442,5	463,3	477,6	494,2
Avskrivningar	1,8	2,1	2,7	2,9
Internränta	0,1	0,2	0,3	0,2
Budgerade kostnader	444,4	465,6	480,5	497,3
Budgerat resultat	0,0	0,0	0,0	0,0
Investeringsram	3,0	3,0	3,5	3,5

I nämndens driftsbudget ingår både externa intäkter och interna intäkter mellan nämnder.

Äldrenämnden

I Sundbyberg har alla äldre tillgång till förebyggande stöd och en trygg äldreomsorg av hög kvalitet.

Äldrenämnden ansvarar för insatser för personer över 65 år. Så som äldreomsorg, hemtjänst, trygghetslarm, dagvård, korttidsboende med mera. Hit hör också beslut om färdtjänst, särskilda boendeformer och att leda hälso- och sjukvården samt rehabilitering. Nämnden säkerställer en god och trygg omsorg som skapar mervärde för stadens äldre. Sundbyberg ska vara en trygg och möjliggörande stad att åldras i.

Utifrån de tre hållbarhetsområdena ska äldrenämnden prioritera följande:

Miljömässig hållbarhet

Under mandatperioden ska nämnden implementera stadens program för ett hållbart Sundbyberg i verksamheten. Återbruk och cirkulär konsumtion inom nämndens verksamheter ska främjas, till exempel genom återbruk av inventarier mellan verksamheter.

Social hållbarhet

Sundbyberg ska vara en stad där det är tryggt att bli äldre. Insatser och stöd ska syfta till att stärka den äldres position i samhället och vara inkluderande och utvecklande.

Stadens äldreomsorg präglas av omtanke för både omsorgstagare och personal. Verksamheten ska sätta omsorgstagaren främst och erbjuda vård och omsorg med hög kompetens. Äldrenämnden ska arbeta för att öka omsorgstagarens självbestämmande genom ramtid samt möjlighet och tillgång till sociala aktiviteter. Trygghet, respekt och kontinuitet i mötet mellan personal och omsorgstagare ska prägla verksamheten. Inom biståndsbedömningen ska rättssäkerheten, likställigheten och jämställdheten stärkas för att säkerställa en likvärdig äldreomsorg inom hela staden.

Måltiden är en viktig höjdpunkt på dagen och ska präglas av en god måltidsmiljö. Verksamheten ska fortsätta det goda arbetet med måltidsuppföljning och -utveckling för att se till att omsorgstagarna får i sig god och näringsrik mat.

Sundbybergs äldre ska fortsatt erbjudas sociala, kulturella och fysiska aktiviteter i en öppen och förebyggande verksamhet som bidrar till gemenskap och ett aktivt och meningsfullt liv. Äldrenämnden ska även fortsätta sitt goda arbete med uppsökande insatser och erbjuda aktiviteter, verksamhet och anhörigstöd som är inkluderande och tillgängliga, för att på så vis nå ut till fler äldre i staden och motverka ofrivillig ensamhet.

Språk är en förutsättning för omsorgstagarens trygghet och en god och säker vård. Därför ska arbetet med språkutbildning för att stärka personalens språkkunskaper fortsätta och utvecklas.

Nämnden ska verka för en god arbetsmiljö för samtliga anställda inom verksamheten. För att öka tryggheten och kontinuiteten bland personalen ska bemanningen av sjuksköterskor öka och antal timanställningar minska. Införandet av arbetsskor för personalen inom hemtjänst och särskilt boende är ytterligare exempel på satsningar som bidrar till en bättre arbetsmiljö.

Ekonomisk hållbarhet

Nämnden ska säkerställa god budgethållning i alla verksamheter och på så vis skapa förutsättningar för en välfungerande och effektiv verksamhet utifrån givna mål och behov hos nämndens målgrupper. Arbetet för att motverka ekonomisk brottslighet inom nämndens verksamheter ska fortlöpa enligt antagen handlingsplan.

Stödet och arbetet med välfärdsteknik ska utvecklas för att ge bättre förutsättningar för en effektiv verksamhet av hög kvalitet, med omsorgstagarens bästa i fokus. En förutsättning för detta är att höja den digitala kunskapen och mognaden både inom verksamheterna och hos stadens äldre.

Obligatoriska nämndindikatorer
Andel av invånare 80+ med insatser inom särskilt boende, (%)
Andel av invånare 80+ inom hemtjänst, (%)
Andel heltider inom hemtjänst och särskilt boende inom egen regi, (%)
Andel patienter inom särskilt boende med riskbedömningar i Senior Alert, (%)
Andel undersköterskor inom hemtjänst, (%)

Uppdrag

Kommunfullmäktige uppdrar till nämnden att:

- Öka bemanningen av sjuksköterskor inom särskilt boende med utgångspunkt i god och nära vård. Uppdraget ska rapporteras i tertialrapport 1.
- Utreda hur äldreomsorgens öppna och förebyggande verksamhet kan öka inkludering, jämlikhet och tillgänglighet för att attrahera fler besökare och deltagare. Utredningen ska rapporteras i tertialrapport 2.
- Införa tillgång till arbetsskor för personal inom hemtjänst och särskilt boende. Arbetet ska vara genomfört 1 september, 2024. Uppdraget ska rapporteras i tertialrapport 2.

Pågående uppdrag som fastställts i föregående års budget:

- Erbjuda personalen möjligheter till språkutbildning, fortbildning och karriärsutveckling under arbetstid. Uppdraget ska rapporteras årligen i tertialrapport 1 och tertialrapport 2.

Uppdrag till samtliga nämnder:

- Delta i arbetet med Hallonbergslyftet. Arbetet ska rapporteras i tertialrapport 2 under mandatperioden.
- Säkerställa att nämndens fordonsflotta är klimatneutral senast 2028. Arbetet leds av stadsmiljö- och trafiknämnden och följs upp av kommunstyrelsen. Arbetet ska rapporteras i tertialrapport 2 under mandatperioden.
- Delta i arbetet för hur Sundbybergs stad i samverkan med andra ska arbeta för att motverka ekonomisk brottslighet inom stadens verksamheter enligt beslutad handlingsplan. Kommunstyrelsen leder arbetet. Uppdraget ska rapporteras i tertialrapport 2 under mandatperioden.

- Ta fram en plan för att minska beroendet av inhyrd personal i nämndens verksamheter. Arbetet ska rapporteras i tertialrapport 2 under mandatperioden.
- Arbeta med aktiv kostnadskontroll och ekonomisk planering. Arbetet ska rapporteras i tertialrapport 2 under mandatperioden.
- Ta fram en plan för hur externa medel, till exempel EU-medel, återkommande kan finansiera insatser för ökad kvalitet och måluppfyllelse. Arbetet ska rapporteras i tertialrapport 2.

Kommunfullmäktiges budget

Kommunfullmäktiges budget innebär en kommunbidragsram på 395,1 mnkr för äldrenämnden år 2024. I ramen ingår medel för kompensation för kostnader relaterade till befolkningsförändringar samt behovsbedömda volymer. Investeringsramen för budgetåret 2024 är 9,5 mnkr.

Driftbudget Äldrenämnden (Mnkr)	Nämndens budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Intäkter	82,0	73,1	73,1	73,1
Kommunbidrag	372,1	395,1	412,0	429,5
Budgerade intäkter	454,1	468,2	485,1	502,6
Driftkostnader	450,8	464,4	480,3	498,1
Avskrivningar	3,2	3,5	4,3	4,0
Internränta	0,2	0,3	0,5	0,5
Budgerade kostnader	454,1	468,2	485,1	502,6
Budgerat resultat	0,0	0,0	0,0	0,0
Investeringsram	9,7	9,5	2,3	2,3

I nämndens driftsbudget ingår både externa intäkter och interna intäkter mellan nämnder.

Kultur- och fritidsnämnden

I Sundbyberg har invånarna tillgång till ett rikt kultur-, idrotts- och föreningsliv

Kultur- och fritidsnämnden ansvarar för den kommunala kultur-, biblioteks- och fritidsverksamheten samt för stadens idrottsanläggningar. Nämnden är huvudman för den kommunala kulturskolan och fältverksamheten samt svarar för koloniverksamheten. Kommunens ungdomsmottagning ligger också inom nämndens ansvarsområde.

Utifrån de tre hållbarhetsområdena ska kultur-och fritidsnämnden prioritera följande:

Miljömässig hållbarhet

Nämnden ska implementera stadens program för ett hållbart Sundbyberg. Under 2024 kommer ett strukturerat arbete med hållbar drift av alla lokaler och anläggningar att prioriteras för att bidra till en långsiktigt miljömässig hållbarhet genom att minska miljö- och klimatpåverkan från all kultur- och idrottsverksamhet.

Social hållbarhet

Alla barn och unga, oavsett förutsättningar, ska kunna ta del av stadens kultur-, idrotts- och föreningsliv. Möjlighet till meningsfulla fritidsaktiviteter är en viktig skyddsfaktor för att förebygga utanförskap och kriminalitet. Nämnden kommer under mandatperioden att delta i arbetet med Hallonbergslyftet.

Sundbyberg ska vara en rik kulturstad för alla åldrar med både kultur och konst i våra offentliga miljöer. För att möjliggöra detta ska samarbete både inom staden och med andra aktörer stärkas.

Studieförbunden ger möjligheter till lärande hela livet och är viktiga aktörer i utvecklingen av det demokratiska samhället. När den nationella nivån drar ner kraftigt på stödet, så går Sundbybergs stad motsatt väg och prioriterar i stället att öka stödet.

Under 2024 kommer Galleri Ung, utställningsverksamhet för barns och ungas konst, att utvecklas med målsättningen att bli mer publik och finnas på flera platser i staden för att nå fler sundbybergare.

Ekonomisk hållbarhet

Nämnden ska säkerställa god budgethållning för en välfungerande och effektiv verksamhet utifrån givna mål och målgruppernas behov. Ett prioriterat mål under året kommer vara att se över lokalanvändning för fritidsgårdsverksamhet och ta fram en plan för att samnyttja dessa med andra verksamheter i staden. Detta med målet att utveckla den egna fritidsverksamheten och att den ska vara tillgänglig på flera platser i staden.

Arbetet för att motverka ekonomisk brottslighet inom nämndens verksamheter ska fortlöpa enligt antagen handlingsplan.

Obligatoriska nämndindikatorer
Andel aktiva i en idrottsförening (7–25 år)
Andel aktiva i Kulturskolan (4–18 år)
Nyttjandegrad uthyrda timmar i nämndens lokaler
Energianvändning idrottsanläggningar

Uppdrag

Kommunfullmäktige uppdrar till nämnden att:

- Ta fram en plan för samnyttjande av lokaler för fritidsgårdsverksamhet och annan kommunal verksamhet såsom skolverksamhet. Arbetet ska rapporteras i tertialrapport 2.
- Ta fram en plan för långsiktig finansiering, hållbar drift och ökad nyttjandegrad av lokaler och idrottshallar. Arbetet ska rapporteras i tertialrapport 2.
- Utveckla, stärka och tillgängliggöra fritidsverksamheten på flera platser i kommunen. Detta med fokus på att fånga upp fler barn och ungdomar samt ge möjlighet till en meningsfull och aktiv fritid och i samarbete med föreningslivet. Arbetet ska rapporteras i tertialrapport 2.
- Öka stödet till studieförbunden.

Pågående uppdrag som fastställts i föregående års budget:

- Införa "Årets kulturstadsdel". Arbetet rapporteras i tertialrapport 2 under mandatperioden.
- Tillsammans med Förvaltaren och andra fastighetsägare i staden ta fram förslag på väggar för muralmålningar. Uppdraget redovisas i tertialrapport 1.
- Utredda och etablera en öppen vägg för konstyttring som exempelvis graffiti. Uppdraget rapporteras i tertialrapport 2.
- Göra en förstudie av Sundbybergs IP för optimal användning för idrottsändamål. Uppdraget rapporteras i tertialrapport 2.
- Tillgängliggöra fler ytor i Milot för idrottsaktiviteter och föreningsverksamhet. Uppdraget rapporteras i tertialrapport 2.
- Göra kulturskolan mer tillgänglig för fler genom att erbjuda en breddad verksamhet och arbeta aktivt med att nå ut till stadens invånare i alla stadsdelar. Uppdraget rapporteras i tertialrapport 2.

Uppdrag till samtliga nämnder:

- Delta i arbetet med Hallonbergslyftet. Arbetet ska rapporteras i tertialrapport 2 under mandatperioden.
- Säkerställa att nämndens fordonsflotta är klimatneutral senast 2028. Arbetet leds av stadsmiljö- och trafiknämnden och följs upp av kommunstyrelsen. Arbetet ska rapporteras i tertialrapport 2 under mandatperioden.
- Delta i arbetet för hur Sundbybergs stad i samverkan med andra ska arbeta för att motverka ekonomisk brottslighet inom stadens verksamheter enligt beslutad handlingsplan. Kommunstyrelsen leder arbetet. Uppdraget ska rapporteras i tertialrapport 2 under planperioden.

- Ta fram en plan för att minska beroendet av inhyrd personal i nämndens verksamheter. Arbetet ska rapporteras i tertialrapport 2 under mandatperioden.
- Arbeta med aktiv kostnadskontroll och ekonomisk planering. Arbetet ska rapporteras i tertialrapport 2 under mandatperioden.
- Ta fram en plan för hur externa medel, till exempel EU-medel, återkommande kan finansiera insatser för ökad kvalitet och måluppfyllelse. Arbetet ska rapporteras i tertialrapport 2.

Kommunfullmäktiges budget

Kommunfullmäktiges budget innebär en kommunbidragsram på 160,0 mnkr för kultur- och fritidsnämnden. Investeringsramen för budgetåret 2024 är 10,0 mnkr, varav 8,0 mnkr är avsedda för ersättningsinvesteringar.

Driftbudget Kultur- och fritidsnämnden (Mnkr)	Nämndens budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Intäkter	28,5	29,2	29,2	29,2
Kommunbidrag	145,5	160,0	164,9	169,9
Budgeterade intäkter	174,0	189,2	194,1	199,1
Driftkostnader	161,2	177,4	180,0	183,3
Avskrivningar	11,9	10,9	12,3	14,0
Internränta	1,0	0,9	1,8	1,8
Budgeterade kostnader	174,0	189,2	194,1	199,1
Budgeterat resultat	0,0	0,0	0,0	0,0
Investeringsram	13,8	10,0	20,4	17,8
- Varav ersättningsinvesteringar	7,9	8,0	15,1	9,5
I nämndens driftsbudget ingår både externa intäkter och interna intäkter mellan nämnder.				

Stadsmiljö- och trafiknämnden

I Sundbyberg främjas klimatsmart mobilitet och staden är trygg, snygg och tillgänglig för alla

Stadsmiljö- och trafiknämnden ansvarar för att förvalta och sköta stadens offentliga trafik- och stadsmiljö. Nämnden ska driva Sundbybergs hållbarhetsarbete framåt i linje med stadens mobilitetsprogram samt program för ett hållbart Sundbyberg och fokusera på mobilitetsmöjligheter som minskar utsläppen och skapar en trygg stad för alla. Därutöver ska verksamheten i nämnden förvalta stadens naturreservat, naturområden och den offentliga miljön i staden på ett sätt som främjar den biologiska mångfalden och ekosystemtjänster. Därtill har stadsmiljö- och trafiknämnden under 2023 fått flera tillkommande ansvarsområden, bland annat markupplåtelse.

Utifrån de tre hållbarhetsområdena ska stadsmiljö- och trafiknämnden prioritera följande:

Miljömässig hållbarhet

Under mandatperioden ska nämnden implementera stadens program för ett hållbart Sundbyberg i verksamheten. En av de högsta prioriteringarna för verksamheten i stadsmiljö- och trafiknämnden är att minska utsläppen, med ett särskilt fokus på vägtrafiken. Det är därför helt nödvändigt att minska biltrafiken i Sundbyberg om stadens andel av klimatutsläppen, luftföroreningar och trängsel ska minska. Därför ska infrastrukturen fortsatt planeras efter de klimatsmarta, yteffektiva och hälsofrämjande trafikslagen gång-, cykel-, och kollektivtrafik i nämndens arbete med att revidera stadens mobilitetsprogram.

För att nå målen om att minska utsläppen i kommunkoncernen finns det flera förbättringsmöjligheter inom stadens fordonsbestånd, exempelvis stadens vinterväghållning. Utsläppen från stadens fordon måste minska, i synnerhet från stadens arbetsmaskiner. Det finns goda förutsättningar för både minskade utsläpp, energieffektivitet och ekonomisk lönsamhet i omställningen av arbetsmaskiner. Vidare ska stadens gång- och cykelvägar vara användbara året runt. Därför får nämnden i uppdrag för 2024 att utreda hur stadens vinterväghållning kan förbättras. Det långsiktiga målet är att vinterväghållningen ska vara fossilfri och innovativ, prioritera framkomlighet för gång-, cykel- och kollektivtrafik samt vara jämlik i stadens alla stadsdelar.

På flera platser i Sundbyberg är luften idag skadlig – framför allt för barn och äldre. Det visar både stadens egna luftmätningar och andra mätningar som görs i Stockholms län. Därför ges nämnden i uppdrag för 2024 att vidta särskilda åtgärder på de platser där luftkvaliteten är som sämst, exempelvis genom att införa miljözoner. Genom att implementera åtgärder för att minska luftföroreningarna skapas förutsättningar för att få renare luft och en mer trivsam stadsmiljö i Sundbyberg.

Utöver att minska utsläppen är nämndens viktigaste prioritering att stärka den biologiska mångfalden. Stadens parker, naturområden och offentliga miljö är viktiga för sundbybergarna, men även för att mildra effekterna av klimatförändringar med ökande temperaturer och kraftig nederbörd. Klimatförändringar är förödande för den biologiska mångfalden och livsmiljön och därför måste staden klimatanpassas. Genom ett fortsatt fokus på sommargångator, att värna stadens grönområden och skapa ytor för uppsamling av ökade mängder dagvatten med fler träd och skuggiga miljöer formas en stad som både främjar biologisk mångfald och framtidens mobilitet.

Social hållbarhet

Sysselsättning och att kunna försörja sig själv spelar en viktig roll i en människas liv. För människor som saknar sysselsättning och framför allt för dem som av olika skäl har en extra svag ställning på arbetsmarknaden, kan det vara nödvändigt med extra vägledning, arbetsträning och praktik. Tillsammans med social- och arbetsmarknadsnämnden ska nämnden därför utreda möjligheterna att tillämpa arbetsmarknadsinsatser inom nämndens verksamhetsområden.

Nämnden ska vidare fortsatt prioritera arbetet med att minska otryggheten och öka framkomligheten på Sundbybergs offentliga ytor genom att arbeta med belysning och slyröjning i stadens alla stadsdelar. Arbetet ska främst prioriteras på platser och områden där den upplevda otryggheten bedöms vara störst. När trafikmiljön och gaturummet planeras för att säkerställa framkomlighet och tillgänglighet för alla stadens invånare skapas en stad som både minskar utsläppen och finns till för alla. En stadsmiljö med trygga offentliga ytor och människor i fokus, inte bilar, stärker den sociala hållbarheten.

Ekonomisk hållbarhet

Nämnden ska säkerställa god budgethållning i alla verksamheter som ger förutsättningar för en välfungerande och effektiv verksamhet utifrån givna mål. Nämndens verksamheter ska vara oberoende av inhyrd personal, säkerställa en hög grad av kostnadskontroll samt en långsiktigt hållbar investeringsnivå med en högre prognossäkerhet i planerade investeringar.

Arbetet för att motverka ekonomisk brottslighet inom nämndens verksamheter ska fortlöpa enligt antagen handlingsplan.

Obligatoriska nämndindikatorer
Offentliga laddplatser i Sundbyberg, antal
Andel utsläppsfria arbetsfordon i nämndens verksamhet, andel (%)
Andel utsläppsfria tunga fordon i nämndens verksamhet, andel (%)
Trafiksäkerheten på gång- och cykelvägar är bra och/eller mycket bra, andel (%)

Uppdrag

Kommunfullmäktige uppdrar till nämnden att:

- Utreda åtgärder för förbättrad luftkvalitet inom kommunen där luftkvaliteten är hälsovådlig, till exempel genom miljözoner. Uppdraget ska rapporteras i tertialrapport 2 och vara färdigt senast 31 oktober 2024.
- Utreda hur stadens vinterväghållning kan bli fossilfri och uppdatera riktlinjerna för vinterväghållning i syfte att öka framkomligheten i staden. Uppdraget ska rapporteras i tertialrapport 1 och utredningen ska vara färdig senast 30 september 2024.
- Revidera och uppdatera stadens mobilitetsprogram. Uppdraget ska vara färdig senast 31 december 2024 och rapporteras i årsredovisningen.
- Tillsammans med social- och arbetsmarknadsnämnden ta fram en plan för hur arbetsmarknadsinsatser ska tillämpas inom stadsmiljö- och trafiknämndens verksamhetsområde, och inleda testverksamhet under hösten 2024. Uppdraget ska rapporteras i tertialrapport 2.

Pågående uppdrag som fastställts i föregående års budget:

- Fortsätta förhandlingarna med Region Stockholm och Stockholms Länstrafik i syfte att stärka busstrafiken genom Ursvik. Uppdraget ska rapporteras i tertialrapport 2.

Uppdrag till samtliga nämnder:

- Delta i arbetet med Hallonbergslyftet. Arbetet ska rapporteras i tertialrapport 2 under mandatperioden.
- Säkerställa att nämndens fordonsflotta är klimatneutral senast 2028. Arbetet leds av stadsmiljö- och trafiknämnden och följs upp av kommunstyrelsen. Arbetet ska rapporteras i tertialrapport 2 under mandatperioden.
- Delta i arbetet för hur Sundbybergs stad i samverkan med andra ska arbeta för att motverka ekonomisk brottslighet inom stadens verksamheter enligt beslutad handlingsplan. Kommunstyrelsen leder arbetet. Uppdraget ska rapporteras i tertialrapport 2 under mandatperioden.
- Ta fram en plan för att minska beroendet av inhyrd personal i nämndens verksamheter. Arbetet ska rapporteras i tertialrapport 2 under mandatperioden.
- Arbeta med aktiv kostnadskontroll och ekonomisk planering. Arbetet ska rapporteras i tertialrapport 2 under mandatperioden.
- Ta fram en plan för hur externa medel, till exempel EU-medel, återkommande kan finansiera insatser för ökad kvalitet och måluppfyllelse. Arbetet ska rapporteras i tertialrapport 2.

Kommunfullmäktiges budget

Kommunfullmäktiges budget innebär en kommunbidragsram på 92,3 mnkr för Stadsmiljö- och trafiknämnden för år 2024. Investeringsramen för budgetåret 2024 är 230,1 mnkr.

Driftbudget Stadsmiljö- och trafiknämnden (Mnkr)	Nämndens budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Intäkter	104,5	111,5	112,6	112,6
Kommunbidrag	86,2	92,3	94,9	97,5
Budgerade intäkter	190,7	203,8	207,5	210,1
Driftkostnader	116,6	122,2	105,4	101,3
Avskrivningar	62,2	68,1	73,2	79,3
Internränta	11,9	13,5	28,9	29,5
Budgerade kostnader	190,7	203,8	207,5	210,1
Budgerat resultat	0,0	0,0	0,0	0,0
Investeringsram	253,3	230,1	307,6	373,5
- Varav ersättnings- investeringar	61,5	90,0	99,5	106,3
I nämndens driftsbudget ingår både externa intäkter och interna intäkter mellan nämnder.				

Byggnads- och tillståndsnämnden

Sundbybergs stads bygglovs- och tillståndsproucesser är lättillgängliga och digitaliserade med en hög grad av service

Byggnads- och tillståndsnämnden ansvarar för att fullgöra kommunens tillsyns- och myndighetsuppgifter inom plan- och byggnadsväsendet, miljö- och hälsoskyddsområdet och alkohol- och tobakslagstiftningen samt livsmedelskontroll. Nämndens arbete för att fullfölja sitt ansvarsområde bidrar till att Sundbybergs stads service är lättillgänglig, digitaliserad och av hög kvalitet för såväl stadens invånare som aktörer och näringsidkare.

Utifrån de tre hållbarhetsområdena ska byggnads- och tillståndsnämnden prioritera följande:

Miljömässig hållbarhet

Under mandatperioden ska nämnden implementera stadens program för ett hållbart Sundbyberg i verksamheten. Nämndens främsta prioritet för miljömässig hållbarhet är att genom tillsyn kontrollera lagefterlevnad, vilket i sin tur främjar en hållbar utveckling utifrån miljömålen. Tillsynsarbetet syftar till att uppnå en god folkhälsa och en sund inomhusmiljö samt till att minska samhällets och miljöfarliga verksamheters miljöpåverkan. Mätning av luftkvaliteten och övervakning av vattenkvaliteten i stadens vattenförekomster såsom Brunnsviken, Igelbäcken, Bällstaån och Bällstaviken/Ulvsundasjön ger en bild av miljöns tillstånd och utgör en grund för att bedöma om miljökvalitetsnormer och miljömål uppnås. Sundbyberg ska vara en trivsamt plats med närhet till både grönska och goda kommunikationer där byggandet går hand i hand med framtidens mobilitet.

Social hållbarhet

Sundbyberg ska vara en trivsamt plats med närhet till både grönska och goda kommunikationer för alla, oavsett funktionsvariation, att leva, jobba, bo och fungera i. Staden ska ligga i framkant när det gäller tillgänglighet och användbarhet samt agera föredöme för de näringsidkare, aktörer och organisationer som verkar i staden. Nämnden övervakar att tillgänglighetskraven följs, bland annat genom att öka medvetenheten om tillgänglighetsaspekter hos samtliga aktörer som bygger och verkar i staden. Nämnden ska bidra till god folkhälsa och skapa en säker stad genom regelbundna livsmedelskontroller och restaurangtillsyner.

Sundbyberg ska vara en trygg och attraktiv kommun med en service i bygglovs- och tillståndsproucesser som genomsyras av en hög grad av tillgänglighet och gott bemötande. Det är nödvändigt att säkerställa att stadens informationskanaler är både tillgängliga och enkla för allmänheten att navigera. I budgeten för år 2024 ges byggnads- och tillståndsnämnden därför i uppdrag att utveckla och stärka kommunens informationskanaler kring service, bygglovs- och tillståndsproucesser.

Ekonomisk hållbarhet

Nämndens verksamhet är i hög grad finansierad av intäkter. De delar av nämndens verksamhet som är intäktsfinansierade ska präglas av självkostnadsprincipen. Alla verksamheter ska arbeta för en välfungerande och effektiv verksamhet utifrån givna mål. Arbetet för att motverka ekonomisk brottslighet inom nämndens verksamheter ska fortlöpa enligt antagen handlingsplan.

Obligatoriska nämndindikatorer
Företagarnas betyg på kommunens service (NKI) enligt Öppna jämförelser ÖJ (Insikt) – Bygglov, livsmedelskontroll, serveringstillstånd
NKI i respektive verksamhetsområde i Sundbyberg som uppnår minst ett värde som motsvarar medelvärdet i gruppen av storstäder och storstadsnära kommuner
Antalet dygn PM10-halterna respektive antalet timmar NO2-halterna varit högre än målvärdena under året

Uppdrag

Kommunfullmäktige uppdrar till nämnden att:

- Utveckla nämndens kommunikations- och informationskanaler i syfte att stärka kommunens service till medborgare och aktörer, med särskilt fokus på bygglov, marklov och trädgårdar. Uppdraget ska rapporteras i tertialrapport 1 och tertialrapport 2 under mandatperioden.

Pågående uppdrag som fastställts i föregående års budget:

- Mäta och övervaka luftkvaliteten på ytterligare platser i Sundbyberg där luftkvaliteten bedöms som sämst. Rapportera arbetet och resultatet av luftkvalitetsmätningarna i tertialrapport 1, tertialrapport 2 och årsredovisning.
- Genomföra åtgärder för att nämndens Nöjd-kund-index ska öka inom samtliga av nämndens verksamheter i syfte att säkerställa högsta möjliga servicenivå i alla kontakter med medborgare och näringsliv. Arbetet ska rapporteras årligen i tertialrapport 2

Uppdrag till samtliga nämnder:

- Delta i arbetet med Hallonbergslyftet. Arbetet ska rapporteras i tertialrapport 2 under mandatperioden.
- Säkerställa att nämndens fordonsflotta är klimatneutral senast 2028. Arbetet leds av stadsmiljö- och trafiknämnden och följs upp av kommunstyrelsen. Arbetet ska rapporteras i tertialrapport 2 under mandatperioden.
- Delta i arbetet för hur Sundbybergs stad i samverkan med andra ska arbeta för att motverka ekonomisk brottslighet inom stadens verksamheter enligt beslutad handlingsplan. Kommunstyrelsen leder arbetet. Uppdraget ska rapporteras i tertialrapport 2 under planperioden.
- Ta fram en plan för att minska beroendet av inhyrd personal i nämndens verksamheter. Arbetet ska rapporteras i tertialrapport 2 under mandatperioden.
- Arbeta med aktiv kostnadskontroll och ekonomisk planering. Arbetet ska rapporteras i tertialrapport 2 under mandatperioden.
- Ta fram en plan för hur externa medel, till exempel EU-medel, återkommande kan finansiera insatser för ökad kvalitet och måluppfyllelse. Arbetet ska rapporteras i tertialrapport 2.

Kommunfullmäktiges budget

Kommunfullmäktiges budget innebär en kommunbidragsram på 16,9 mnkr för byggnads- och tillståndsnämnden för år 2024. Investeringsramen för budgetåret 2024 är 1,8 mnkr.

Driftbudget Byggnads- och tillstånds-nämnden (Mnkr)	Nämndens budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Intäkter	9,4	10,7	10,7	12,2
Kommunbidrag	15,1	16,9	17,5	18,0
Budgeterade intäkter	24,5	27,6	28,2	30,2
Driftkostnader	23,7	27,5	27,3	29,3
Avskrivningar	0,8	0,1	0,9	0,9
Internränta	0,0	0,0	0,1	0,0
Budgeterade kostnader	24,5	27,6	28,2	30,2
Budgeterat resultat	0,0	0,0	0,0	0,0
Investeringsram	2,0	1,8	0,0	0,0

I nämndens driftsbudget ingår både externa intäkter och interna intäkter mellan nämnder.

Överförmyndarnämnden

Överförmyndarnämnden ansvarar för att fullgöra stadens uppgifter i överförmyndarfrågor, besluta om förordnande av förvaltare och gode män samt att utöva tillsyn över deras verksamhet.

Kommunfullmäktiges budget

Kommunfullmäktiges budget innebär en kommunbidragsram på 4,5 mnkr för överförmyndarnämnden för år 2024. Överförmyndarnämnden har inga investeringar planerade för planperioden.

Driftbudget Överförmyndarnämnden (Mnkr)	Nämndens budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Intäkter	0,0	0,0	0,0	0,0
Kommunbidrag	4,3	4,5	4,6	4,8
Budgerade intäkter	4,3	4,5	4,6	4,8
Driftkostnader	4,3	4,5	4,6	4,8
Avskrivningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Internränta	0,0	0,0	0,0	0,0
Budgerade kostnader	4,3	4,5	4,6	4,8
Budgerat resultat	0,0	0,0	0,0	0,0
Investeringsram	0,0	0,0	0,0	0,0
I nämndens driftsbudget ingår både externa intäkter och interna intäkter mellan nämnder.				

Valnämnden

Valnämnden i Sundbyberg är den lokala valmyndigheten. Nämnden genomför de allmänna valen på lokal nivå och EU-valet. Nämnden ser bland annat till att det finns vallokaler och röstmottagare samt svarar för förtidsröstningen. Att arbeta för att öka valdeltagandet är en av nämndens uppgifter. Vid sidan om den lokala valmyndigheten finns en regional och en central valmyndighet.

Kommunfullmäktiges budget

Kommunfullmäktiges budget innebär en kommunbidragsram på 1,5 mnkr för valnämnden för år 2024. Valnämnden har inga investeringar planerade för planperioden.

Driftbudget Valnämnden (Mnkr)	Nämndens budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Intäkter	0,0	1,0	0,0	0,0
Kommunbidrag	0,5	1,5	0,6	3,1
Budgerade intäkter	0,5	2,5	0,6	3,1
Driftkostnader	0,5	2,5	0,6	3,1
Avskrivningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Internränta	0,0	0,0	0,0	0,0
Budgerade kostnader	0,5	2,5	0,6	3,1
Budgerat resultat	0,0	0,0	0,0	0,0
Investeringsram	0,0	0,0	0,0	0,0
I nämndens driftsbudget ingår både externa intäkter och interna intäkter mellan nämnder.				

Kommunfullmäktiges revisorer

Revisorerna granskar stadens och nämndernas verksamheter på uppdrag av kommunfullmäktige.

Kommunfullmäktiges budget

Budgeten innebär en kommunbidragsram på 2,1 mnkr för kommunfullmäktiges revisorer för år 2024.

Kommunfullmäktiges revisorer har inga investeringar planerade för planperioden.

Driftbudget kommunfullmäktiges revisorer (Mnkr)	Nämndens budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Intäkter	0,0	0,0	0,0	0,0
Kommunbidrag	2,0	2,1	2,1	2,2
Budgeterade intäkter	2,0	2,1	2,1	2,2
Driftkostnader	2,0	2,1	2,1	2,2
Avskrivningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Internränta	0,0	0,0	0,0	0,0
Budgeterade kostnader	2,0	2,1	2,1	2,2
Budgeterat resultat	0,0	0,0	0,0	0,0
Investeringsram	0,0	0,0	0,0	0,0
I nämndens driftsbudget ingår både externa intäkter och interna intäkter mellan nämnder.				

Koncernen Sundbybergs stadshus AB

Sundbybergs Stadshus AB

Övergripande mål

Sundbybergs stadshus AB ska fortsätta att, utifrån ägardirektiv, vara stadens instrument för styrning och uppföljning av den verksamhet som drivs i bolagsform.

Sundbyberg stadshus AB (SSAB) ska vara en föregångare i klimatarbete och som arbetsgivare och ska fortsätta att, utifrån ägardirektiv, vara stadens instrument för styrning och uppföljning av den verksamhet som bedrivs i bolagsform.

Med tydliga ägardirektiv och finanspolicy kan stadshuskoncernen vara en central aktör i utvecklingen av Sundbyberg. Moderbolaget ska samordna och tillsammans med dotterbolagen utveckla verksamheten på ett fördelaktigt sätt för alla sundbybergare.

Bolagens roll i klimatomställningen är av stor vikt för staden. Koncernens verksamheter ska vidta åtgärder för att vara fossilbränslefria. Solenergilösningar ska byggas på koncernens fastigheters tak där så är möjligt.

Att ställa om bolagens fordonsflotta och att arbeta för en klimatneutral verksamhet kommer vara centralt kommande åren.

Digitaliseringens möjligheter ska utvecklas. Sundbybergs stadsnätbolag bidrar till en god digital infrastruktur till stöd för både den interna verksamheten och boende, besökare och verksamma i Sundbyberg.

Koncernen Sundbybergs stadshus AB och dess bolag ska tillse en effektiv lokalanvändning.

Samtliga bolag i koncernen ska erbjuda platser till stadens sommarjobbserbjudande och traineetjänster.

Under 2024 ska Sundbybergs stadshus AB:

- I samverkan med stadens arbetsmarknadsenhet erbjuda arbetsplatser i enlighet med Sundbybergjobb.
- Samordna arbetet med kommunkoncernens digitalisering och öka den digitala mognaden.

Uppdrag som fastställts i föregående års budget som ej uppfyllts förs över till 2024 och återrapporteras i tertialrapport 1.

Fastighets AB Förvaltaren

Övergripande mål

Fastighets AB Förvaltaren ska förvalta, utveckla och bygga bostäder. Bolaget ska bidra till en hållbar utveckling och arbetet med Agenda 2030.

Förvaltarens bostadsutbud ska vara varierat med olika upplåtelseformer, storlekar och hyresnivåer. Bostadspolitiken ska även ha en social dimension som stärker tryggheten och motsvarar de behov som hyresgästerna har i sina boenden och i livsmiljön. Trygghetsskapande insatser bör beaktas.

Genom att stadens bostadsbolag Fastighets AB Förvaltaren ges uppdraget att även bygga nya bostäder kan det bidra till ett bättre utbud av bostäder, förebygga segregation och samtidigt pröva innovativa lösningar för ett hållbart byggande i bred bemärkelse.

Bolaget ska ha en volym som ger bolaget en realistisk möjlighet att ta sitt sociala bostadsansvar. Barriärerna mellan stadens olika delar ska överbryggas och alla stadsdelar ska ha ett varierat och blandat bostadsutbud. En mångfald av upplåtelseformer i alla nybyggnationer ska eftersträvas. Fastighets AB Förvaltaren kan bidra genom utvecklingen av sitt fastighetsbestånd. Bolaget ges möjlighet att växa och bli ett verktyg för att bidra till ett hållbart Sundbyberg.

Under 2024 ska Fastighets AB Förvaltaren:

- Intensifiera trygghetsarbetet i Förvaltarens bostäder genom att öka kontrollen av andrahandsuthyrning och utreda olika metoder för att förhindra missbruk och drogförsäljning i fastighetsbeståndet.
- Bli en del av stadens arbete med metoden Bostad först genom att bistå med bostäder.
- Arbeta aktivt med att öka den hållbara mobiliteten i befintligt bestånd.

Uppdrag som fastställts i föregående års budget som ej uppfyllts förs över till 2024 och återrapporteras i tertialrapport 1.

Lokalfastigheter i Sundbyberg AB

Övergripande mål:

Lokalfastigheter i Sundbyberg AB ska försörja stadens verksamheter med ändamålsenliga och hållbarlokaler. Bolaget ska förvalta, förvärva, avyttra, bygga och utveckla fastigheter samt lokaler för stadens räkning.

Bolaget är stadens fastighetsbolag för verksamhetslokaler, fastigheter och bostäder för sociala ändamål. Bolaget har som uppgift att förvalta stadens fastigheter samt hyra in och förvalta lokaler till stadens olika verksamheter samt bedriva projektverksamheten avseende lokaler till stadens olika verksamheter. Bolaget representerar även staden vid ny-, till- och ombyggnation. Bolaget bidrar till att effektivisera och rationalisera kommunkoncernens lokalutnyttjande genom att vara en aktiv part i stadens lokalförsörjningsprocess.

Under 2024 ska Lokalfastigheter i Sundbyberg AB:

- Ansvara för nyetablering och drift av offentliga laddplatser samt för laddplatser vid kommunala fastigheter.
- Upprätta strategiska underhållsplaner för stadens fastigheter för hållbar drift och underhåll.
- Upprätta en fastighetsutvecklingsplan för stadens fastigheter.

Uppdrag som fastställts i föregående års budget som ej uppfyllts förs över till 2024 och återrapporteras i tertialrapport 1.

Sundbybergs stadsnätbolag AB (SSB) och Sundbybergs Bredband AB (SBB)

Övergripande mål

Sundbybergs Stadsnätbolag AB och Sundbybergs Bredband AB ska vara drivande och leda arbetet för att skapa en kommunkoncerngemensam digital infrastrukturplattform och utveckla det hållbara digitala samhällsbygget. Den digitala infrastrukturplattformen ska stärka Sundbybergs förutsättningar att nå Agenda 2030

De båda bolagen driver digitaliseringen inom staden genom fiberutbyggnad och genom att driva ett öppet och aktivt bredbandsnät. Bolagen spelar en viktig roll när det gäller det digitala samhällsbygget. Bolagen ska ta fram en årlig plan för bolagskoncernens medverkan och delta aktivt i stadens arbete med digitaliseringen i samhället.

Uppdrag som fastställts i föregående års budget som ej uppfyllts förs över till 2024 och återrapporteras i tertialrapport 1.

Sundbyberg Avfall och Vatten AB

Övergripande mål:

Sundbyberg Avfall och Vatten (SAVAB) ansvarar för den kommunala verksamheten för avfall, vatten och avlopp. Bolaget har helhetsansvaret för all hantering och drift av vatten, avlopp och avfall.

Bolaget ska vara en föregångare i klimatarbetet och arbeta för ett Sundbyberg som ligger i framkant i klimat- och miljömställningen, till exempel genom innovativa lösningar för kretslopp. Bolaget ska vara klimatneutralt senast år 2030. Bolaget ska aktivt arbeta med att säkerställa effektiv vatten- och energianvändning och ur miljösynpunkt göra väl avvägda materialval. Bolaget ska medverka till att det ska vara lätt att göra rätt samt att vara miljövänlig för medborgare och brukare.

Under 2024 ska Sundbyberg Avfall och Vatten (SAVAB):

- I samarbete med Sundbybergs stad och Söderhalls Renhållningsverk AB (SÖRAB) genomföra kommunikationsinsatser i syfte att underlätta en effektiv sophantering.
- Skapa en långsiktighet och förutsägbarhet i taxeutvecklingen samt i rapporteringen av detsamma till kommunfullmäktige.

Uppdrag som fastställts i föregående års budget som ej uppfyllts förs över till 2024 och återrapporteras i tertialrapport 1.

Norrenergi AB

Övergripande mål:

Norrenergi ska verka för rationell försörjning av fjärrvärme, fjärrkyla och tillhörande tjänster under långsiktigt beaktande av det bästa för miljön, stadens invånare och stadens ekonomi.

Norrenergi ägs till en tredjedel av Sundbybergs stad och till två tredjedelar av Solna stad. Norrenergi förser över 100 000 invånare med fjärrvärme. Norrenergis produktion var under 2018 till 98,8 procent baserad på förnybara bränslen, med transporter inräknade. Produktionen av fjärrkyla är helt förnybar, och Norrenergi är den tredje största leverantören av fjärrkyla i landet. Fjärrvärmenätet är över 21 mil långt, och på sin väg passerar det hela 90 procent av alla fastigheter i Solna och Sundbyberg. Även i Bromma och Danderyd får många fastigheter sin värme från Norrenergi. Nätet började byggas i Sundbyberg på 1950-talet och i takt med att efterfrågan på fjärrvärme vuxit har det successivt byggts ut till närliggande områden.

Under 2024 ska Norrenergi AB:

- Delta i planeringen och genomförandet av lokal energiproduktion i Sundbybergs stad och Solna stad. Detta i syfte att skapa redundans i städernas energiförsörjning genom att använda flera teknologier, till exempel solceller, pumpvarm och bergvärme.

Uppdrag som fastställts i föregående års budget som ej uppfyllts förs över till 2024 och återrapporteras i tertialrapport 1.

Ekonomiska förutsättningar

Konjunkturläge

Internationell utblick¹

Den globala ekonomin påverkas fortfarande av två stora störningar, pandemin och Rysslands anfallskrig mot Ukraina. Efterfrågechocken efter pandemin påverkar världsekonomin med de tydligaste avtrycken på arbetsmarknaden och inflationen. Den ekonomiska politiken har varit mycket expansiv fram tills inflationen blev påtaglig. Dessutom har kriget i Ukraina bidragit till brist på spannmål, rapsolja och många jordbruksvaror som brukar odlas i Ukraina samt högre råvarupriser. Detta har dämpat efterfrågan och startat den inflationsspiral som drabbat Europa. För att dämpa inflationen har centralbanker världen över höjt styrräntorna kraftigt 2022-2023. Det i sin tur påverkar hushållens konsumtion och produktionen i räntekänsliga sektorer, såsom bostäder, fordon och andra kapitalvaror. Styrräntorna väntas vara höga en bit in i 2024 för att motverka inflationen. Detta dämpar efterfrågan och tuffare villkor i bank- och försäkringssektorn fördyrar skulder för alla, inklusive offentlig sektor.

Global BNP väntas dämpas under kommande år och även om arbetslösheten fortfarande är låg börjar efterfrågan på arbetskraft dämpas. Europa drabbas fortfarande mer av utbudsstörningarna och tillväxten blir svagare här än i USA, särskilt 2023. Hemtagning av produktion från Kina, till följd av höjda tullar och andra handelshinder, leder till att den globala handeln försvagas mer än den globala BNP-tillväxten. Kinas ekonomiska bekymmer på hemmaplan (svag ekonomisk stimulans, svag inhemsk efterfrågan, finansiella risker kring fastighetssektorn samt hög skuldsättning hos lokala myndigheter) drabbar speciellt Tyskland hårt då Kina är en av Tysklands största handelspartners. Det tar tid för den globala ekonomin att anpassa sig till de högre prisnivåerna och räntorna. Global BNP växer svagare 2023–2024 men får mer fart därefter. Från våren 2024 till slutet av 2025 väntas styrräntorna sänkas i flera länder.

Sveriges ekonomi

Den lägre efterfrågan globalt påverkar Sveriges export negativt och därmed även investeringar inom industrin. Svensk ekonomi påverkas också mer än andra av den pågående inflationsbekämpningen, på grund av de höga hushållsskulderna och den korta räntebindningstiderna. Hushållens köpkraft, de disponibla inkomsterna i reala termer, minskar i år med 3 procent. Prisökningar och räntehöjningar påverkar dock alla sektorer i ekonomin. Hushållens köp av investeringsvaror och bostäder har minskat väsentligt under det senaste året vilket har slagit hårt mot bostadsbyggandet där antalet påbörjade lägenheter minskade med nästan 60 procent första halvåret jämfört samma period förra året. Investeringarna 2024 väntas vara svaga när pågående investeringar klingar av och nya skjuts på framtiden.

Lägre inflation och mindre åtstramande penningpolitik bedöms öka hushållens köpkraft 2024. Finanspolitiken i budgetpropositionen för 2024 bidrar marginellt till detta, främst genom att hushåll med lägre inkomster och högre konsumtionsbenägenhet gynnas av skattesänkningar. Förväntade löneökningar kompenserar inte för hushållens kostnadsökningar. Hushållens konsumtion väntas dämpas ytterligare av att arbetsmarknaden förväntas vika. Anpassningen till högre priser och räntor kommer sannolikt att pågå flera år.

¹ Källa allmän omvärldsbevakning samt SKR:s cirkulär och Ekonomirapport

Även offentlig sektor påverkas av ränte- och inflationschocken, genom högre finansieringskostnader och priser men också via den försvagade sysselsättningen vilket påverkar skatteunderlaget. Både antalet arbetade timmar och antalet sysselsatta kommer att behöva anpassas till den allt svagare produktionen. Enligt Sveriges kommuner och regioners (SKR:s) prognos minskar BNP i år med 0,6 procent och ökar endast måttligt nästa år. När omvärldsekonomin repar sig 2025 och 2026 antas BNP-tillväxten bli högre.

Ett tecken på att arbetsmarknaden börjat anpassa sig till konjunkturförutsättningarna är att Statistiska centralbyråns (SCB:s) arbetskraftsundersökningar (AKU) nu visar att arbetslösheten slutat minska. Däremot är sysselsättningen fortsatt hög. Sammantaget bedömer SKR att antalet sysselsatta kommer att minska några kvartal framöver men att det sker en återhämtning 2025–2027, dock inte tillbaka till dagens höga nivå för sysselsättningsgraden. Arbetslösheten bedöms stiga under hela nästa år och toppa i slutet av 2024. Ökad medelarbetstid väntas motverka effekterna av de närmaste årens minskade sysselsättning. Löneavtalen lyfter löneökningstakten under 2023 men väntas stiga långsammare 2025-2027 och närma sig det historiska genomsnittet.

Inflationen drivs för närvarande framför allt av prisökningar på inhemska varor och tjänster. Pristrycket väntas falla i takt med att arbetsmarknaden börjar svikta, samtidigt som de lägre prisökningarna för insatsvarorna slutligen bör slå igenom i konsumentprisledet. Inflationstakten väntas därför dämpas nästa år. Energipriserna, vilket bidrog starkt till inflationen under förra vintern, har just nu en dämpande effekt på svensk inflation fram till våren 2024. Denna vinter ser ut att gå mot en mer måttlig säsongsmässig prisuppgång utifrån en situation med välfyllda gaslager i Europa, en relativt låg och stabil utveckling av terminspriserna på energi samt de stärkta förutsättningarna för kärnkraftsproduktion i Europa. Oljepriset, som idag är mycket högt, bedöms falla framöver, men en riskfaktor som blossat upp är utvecklingen i och runt Israel sedan Hamas storskaliga terrorattack mot Israel.

Tabell Nyckeltal för den svenska ekonomi, prognos

Nyckeltal för den svenska ekonomin, prognos					
Procentuell förändring om inte annat anges (aug-23)	2022	2023	2024	2025	2026
BNP*	2,8	-0,6	1,2	3,4	2,4
Sysselsättning, arbetade timmar*	2,3	2,4	-0,7	1,7	1,7
Timlön, nationalräkenskaperna	3,9	2,7	4,5	3,4	3,3
Timlön, konjunkturlönestatistiken	2,7	3,9	3,8	3,4	3,3
Relativ arbetslöshet, nivå	7,5	7,8	9,1	8,8	7,8
Konsumentpris, KPIF**	7,7	6,0	2,0	1,9	2,0
Konsumentpris, KPI	8,4	8,5	2,8	1,4	1,8
Skatteunderlag, prognos nominellt	6,2	4,7	3,8	5,0	4,8
Skatteunderlag, prognos realt	1,7	-2,0	0,1	4,7	2,5
Styrränta vid årets slut	2,5	4,0	2,5	2,0	1,8

*Kalenderkorrigerad utveckling. Procentuell förändring om inte annat anges

** KPI med fast ränta och konstant skatt

Källa: Sveriges Kommuner och Regioner

Det nominella skatteunderlaget ökar ungefär i linje med det historiska genomsnittet, vilket förklaras av både stigande löner och fler arbetade timmar i ekonomin. Det nominella skatteunderlaget prognostiseras öka med 3,8 procent 2024 och eventuellt lite ytterligare 2025. Trots detta beräknas köpkraften för kommuner och regioner att kraftigt urholkas. De senaste tio åren har skatteunderlaget i reala termer ökat med 1,6 procent per år i genomsnitt. Den reella ökningen av kommunernas skatteunderlag bedöms bli

negativt 2023 på grund av den höga prisökningen för kommunernas kostnader. För 2024 är den reella ökningen 0,1% och betraktas som mycket låg. Inte förrän 2025 spår SKR att skatteunderlaget ökar igen i reella termer.

Sundbybergs utveckling

Staden har under flera år tidigare haft hög tillväxttakt. Staden bedömer dock att det allmänna prisläget och konjunkturen kommer leda till ett minskat byggande kommande år, vilket minskar behov av både infrastrukturinvesteringar och investeringar i förskolor och skolor. När antalet nyproducerade bostäder sjunker innebär det en lägre befolkningstillväxt. Tillväxttakten väntas mattas av och varierar mellan åren men ligger på i snitt 1,4 % under planperioden. Detta förutsätter utbyggnad av kommunal infrastruktur och service i samma takt.

Stadens ekonomiska utmaningar är fortsatt stora i budget för perioden 2024–2030. Svensk ekonomi går in i lågkonjunktur 2023. Det ekonomiska läget är osäkert, med ökande priser på varor samt räntehöjningar vilket sammantaget bidrar till hög inflation. I det kärva ekonomiska läget finns behov av att prioritera och hushålla med resurser utifrån kommunkoncernens ekonomiska förutsättningar och en osäker omvärld med osäkra prognoser som följd.

Kommunens skatteunderlag ökar i en svagare takt under planperioden vilket gör att kommunens kostnader måste följas noggrant. Det nya pensionsavtalet för den kommunala sektorn ökar kostnaderna 2023 och 2024. Investeringsverksamheten i staden är fortsatt omfattande till följd av stadsutvecklingsprojekten och kommer, om takten genomförs som planerat, att innebära omfattande upplåningsbehov vilket på grund av ränteläget snabbt har blivit mycket mer kostsamt.

Stadens kostnader är höga i relation till de resurser som finns. Omställningsarbete med nya förändrade arbetsätt och effektiviseringar är därför nödvändigt för att möta både invånarnas behov och de ekonomiska resurser staden har. Det finns också ett behov av att utveckla stadens förmåga att planera och prioritera för en hållbar stadsutveckling.

För att åstadkomma detta krävs att staden utvecklar och stärker långsiktig styrning, ledning och en ökad samsyn inom kommunkoncernen. En tydligare gemensam riktning, struktur och samsyn behövs. Vidare behöver staden prioritera digital transformation som en förutsättning för att kunna leverera i välfärdsuppdraget.

Demografi och befolkningsutveckling

Det är en demografisk utmaning för Sverige att vi lever längre och blir allt äldre samtidigt som behovet av fortsatta investeringar är stort. Sundbyberg stads befolkningsstruktur avviker från riket i genomsnitt.

Befolkningsutveckling i Sverige²

Rikets befolkning växte med 0,7 procent 2022. Region Stockholms befolkningstillväxt var under 2022 1,02 procent, vilket var lägre än de senaste fem årens befolkningstillväxt men något högre än 2021.

Fram till år 2030 beräknas Sveriges folkmängd öka med drygt 400 000 till 10,9 miljoner, enligt SCB:s prognos. Av ökningen utgörs drygt 300 000 av att det invandrar fler än som utvandrar och 100 000 av att

² SCB befolkningsframskrivning: Sveriges framtida befolkning 2023–2070 (SCB), <https://www.scb.se/hitta-statistik/statistik-efter-amne/befolkning/befolkningsframskrivningar/befolkningsframskrivningar/pong/publikationer/sveriges-framtida-befolkning-2023-2070/>

det föds fler än som avlider. Fler invandrare än utvandrare leder till fler utrikesfödda i befolkningen. År 2022 var 20 procent av Sveriges befolkning födda utomlands. Den andelen beräknas öka till 22 procent år 2030. Andelen är högre för storstadsregionerna och lägre på andra orter. Prognosen är mycket osäker och SCB påtalar att redan på kort sikt kan förändringar i samhället göra att förutsättningarna för prognosen förändras. I det avtal som ligger till grund för samarbetet mellan regeringspartierna och Sverigedemokraterna, det så kallade Tidöavtalet, finns flera förslag som, om och när de införs, kan få stor betydelse främst för antagandena om migration. Det är därför idag osäkert hur invandringen kommer se ut på kort och lång sikt samt även hur många av de som nu söker skydd i Sverige enligt massflyktsdirektivet som kommer välja att söka framtida uppehållstillstånd.

År 2022 föddes det lägsta antalet barn på 17 år. År 2030 är de barnen 8 år och har börjat skolan. Det ger ett lägre antal skolbarn än idag i varje årskull varefter de åldras. Antalet födda barn per kvinna antas minska de närmaste åren för att sedan öka och på längre sikt nå en högre nivå än 2022.

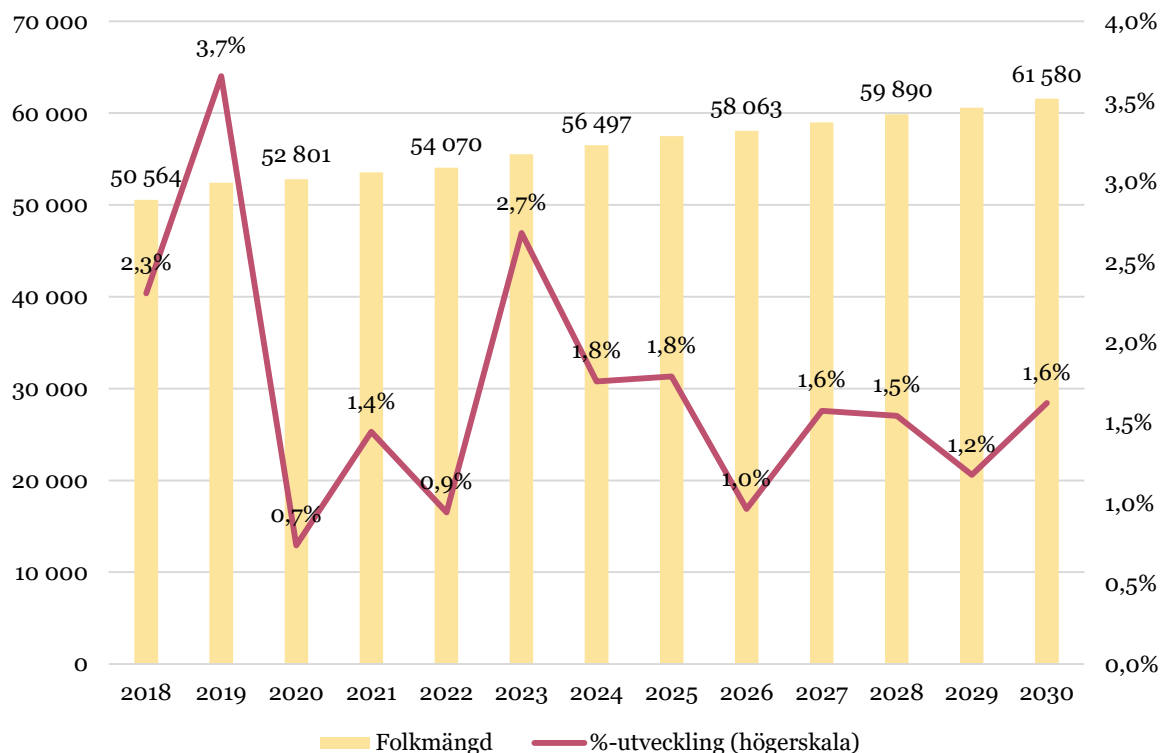
Andelen äldre än 80 år prognostiseras öka i Sverige från drygt 5 procent år 2022 till 7,4 procent 2030. Generellt sett ökar även snittåldern i befolkningen. År 2030 har dock pensionsåldern höjts från 65 år till 67 år vilket medför att de åldrar då många förväntas förvärvsarbeta förändras. Antalet i åldern 20–66 beräknas 2030 uppgå till 6 400 000, vilket är cirka 421 000 fler än i ålder 20–64 år 2022. Samtidigt ökar dessa åldersklassers andel av den totala folkmängden något. Andelen i åldern 20–64 är 56,5 procent 2022, år 2030 beräknas 58,5 procent vara i åldern 20–66 år.

Befolkningsutveckling i Sundbyberg

De senaste åren har befolkningstillväxten avtagit, men Sundbyberg stad växer fortfarande med fler nya invånare. Under 2020–2022 främst genom nyfödda. Utflyttningarna från staden har varit större än inflyttningen under dessa år. Under loppet av 2023 har detta ändrats till att utflyttningen minskar samtidigt som inflyttningen ligger kvar på högre nivå, vilket är positivt för stadens befolkningstillväxt. Befolkningsstrukturen (ålder på invånarna) i de nybyggda bostadsområdena liknar alltmot stadens övriga befolkning, det vill säga många invånare i åldrarna 25–40 år. Det innebär att tillväxten i de lägre åldrarna inte är så kraftig som tidigare. När befolkningens struktur förändras är det viktigt att prioritera vilken investering som ska genomföras och till vilken ambitionsnivå för att matcha invånarnas och kommunens behov på bästa sätt.

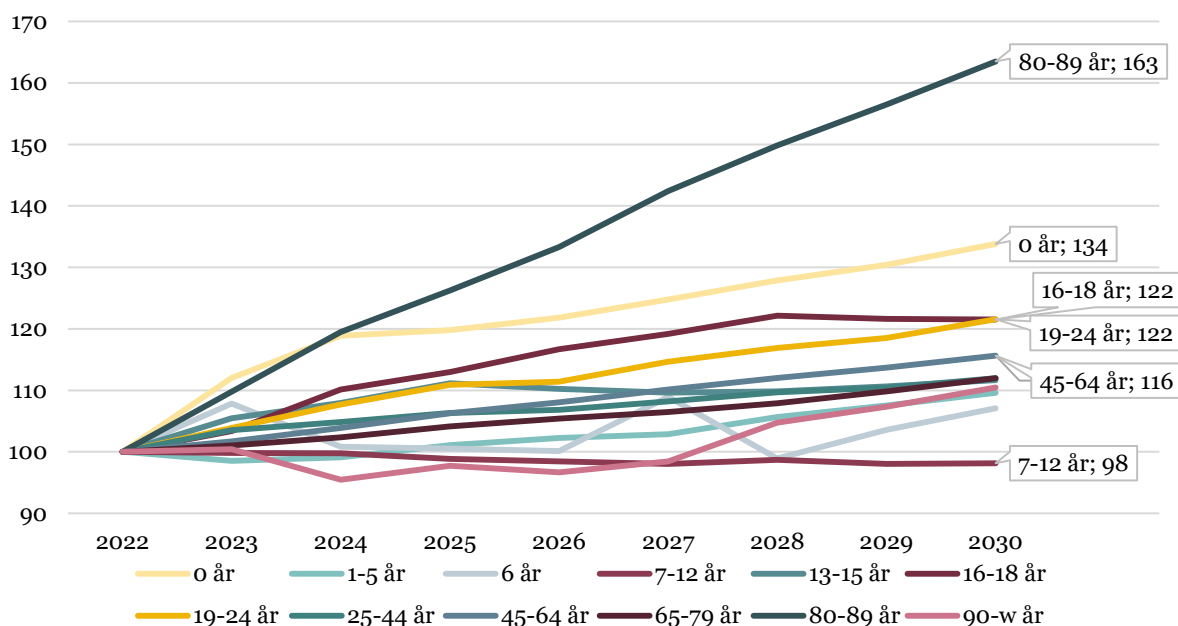
Den senaste befolkningsprognosen bygger på faktisk befolkning per halvåret 2023 och antaganden om en svagare bostadsmarknad framåt. Vid planperiodens slut prognostiseras 61 580 invånare bo i staden. Ökningstakten varierar under planperioden. Den stora födelsegruppen kring 2008–2012 gör att invånarna i gymnasieålder ökar. Även om antalet äldre ökar så prognostiseras andelen 65 år och äldre vara mycket lägre än motsvarade för befolkningen i riket.

Diagrammet nedan beskriver faktiskt utfall per sista december 2022 och senaste befolkningsprognosen. Vid halvårsskiftet, per 2023-06-30, bodde 55 102 invånare i Sundbyberg stad.

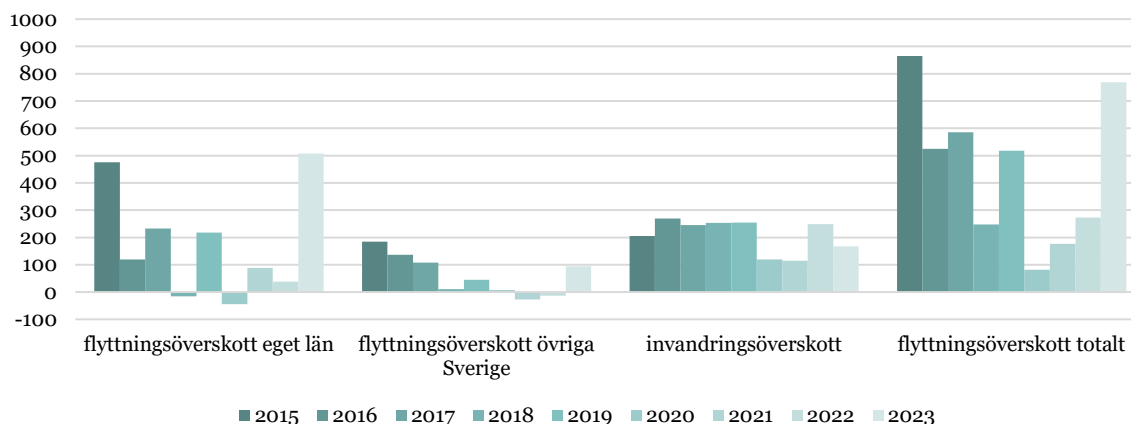
Diagrammet nedan visar befolkningstillväxten i olika åldersgrupper i senaste befolkningsprognosen indexerat med 2022 som basår. Största ökningen sker i gruppen 80-89 år med 63 % ökning från 2022 års nivå.

Befolkningstillväxt (index 2022=100)

Det osäkra ekonomiska läget och lägre disponibla inkomster för hushållen skapar oro på bostadsmarknaden. Det osäkra läget gör att staden antar betydligt färre nyproducerade bostäder under planperioden. Oron har också som effekt att bostadsmarknaden har stannat av under 2023 och att invånarna i högre utsträckning stannar kvar i kommunen. De senaste årens låga eller negativa flyttnetto (netto av inflyttning respektive utflyttning) mot egna länet och riket har nu förbytts till positiva siffror. Staden bedömer att detta är en tillfällig effekt av kredit- och bostadsmarknaden och att befolkningsutvecklingen måste följas noga under kommande år då den minskade utflyttningen troligen är tillfälligt uppskjuten.

Flyttningsöverskottet per halvårskifte respektive år

Arbetsmarknad

Utvecklingen av andelen förvärvsarbetande är viktig för finansieringen av stadens verksamheter och välfärden. Fler arbetade timmar i ekonomin skapar resurser till staden. En stark lokal arbetsmarknad minskar kommunens kostnader för stödinsatser och skapar möjligheter för den enskilda invånaren till delaktighet i samhället och egen försörjning.

Arbetslösheten har sjunkit något under de senaste åren. En bidragande orsak är den starka ekonomiska tillväxt som Sverige och Stockholm haft och den starka efterfrågan på arbetskraft. Arbetsförmedlingens bedömning är att arbetslösheten kommer att öka under slutet av 2023 och under första halvåret 2024 för att sedan tryckas tillbaka igen under andra halvan av 2024 eller början av 2025. En liten ökning från låga nivåer syns i Arbetsförmedlingens månadsstatistik samtidigt som antalet nya lediga jobb förefaller minska.

Diagram: Inskrivna arbetslösa, antal³

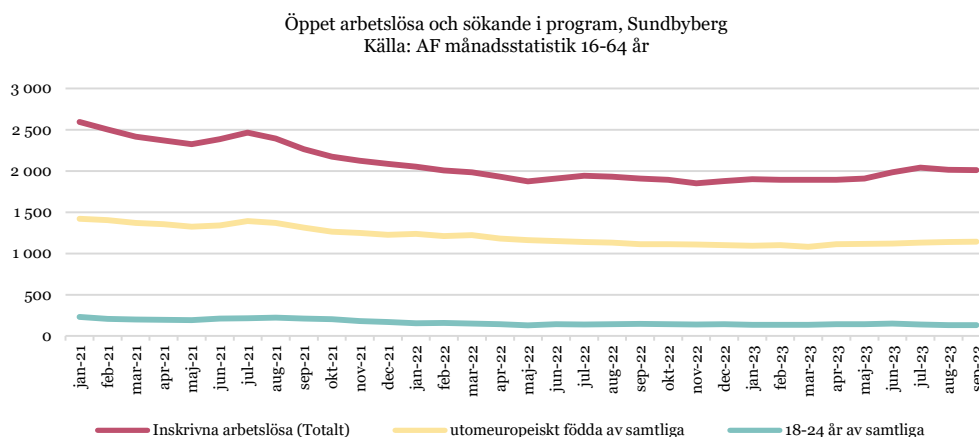
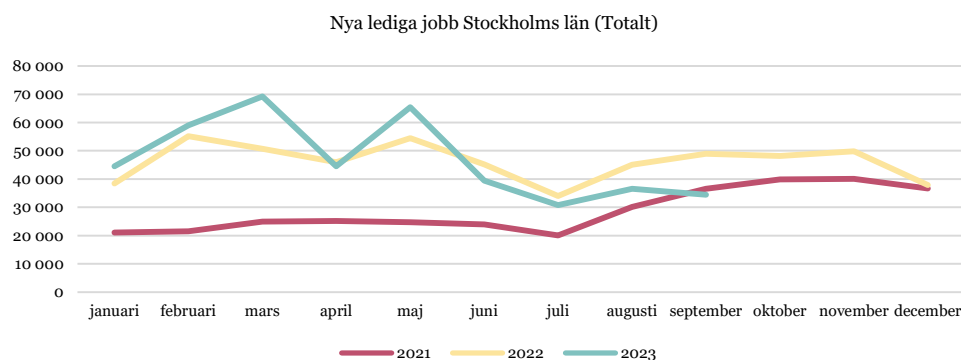

Diagram: Nya lediga jobb Stockholms län, antal⁴

Kompetensförsörjning

Stadens geografiska närhet till en stor arbetsmarknad är i stort positiv, men möjliggör också att medarbetare blir mer lätttröliga och ställer höga krav på organisationen och ledarskapet. Det är viktigt att vara och uppfattas som en attraktiv arbetsgivare för att lyckas med kompetensförsörjningen.

³https://statistik.arbetsformedlingen.se/extensions/Manadsstatistik_sid1/Manadsstatistik_sid1.html

⁴https://statistik.arbetsformedlingen.se/extensions/Manadsstatistik_sid1/Manadsstatistik_sid1.html

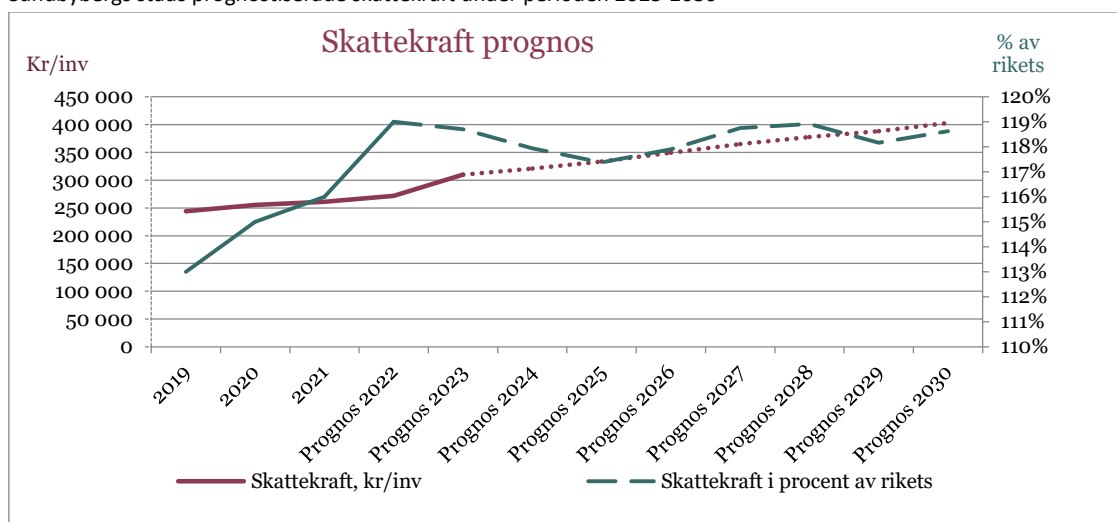
Finansiell analys

Kommunerna generellt har en tuff tid framför sig både vad gäller verksamhet och ekonomi. Utmaningen blir större då åldersgrupper som utgör huvuddelen av kommunernas åtagande inte kommer att mötas med en ökning av skatteunderlaget i samma omfattning. Situationen har blivit än mer skarp på grund av den snabba kostnadsökningen i samhället som också påverkar kommunernas kostnader. Köpkraften för kommuner och regioner beräknas att kraftigt urholkas.

Sundbybergs stads finansiering kommer till största del från skatteintäkter från stadens invånare och baseras på stadens men också på rikets skatteunderlag och på det kommunala utjämningsystemet.

Skatteunderlagstillväxten bestäms av hur lönesumman utvecklas, det vill säga av löneökningar och antalet arbetade timmar. Stadens skattekraft i andel av rikets brukar också benämnas medelskattekraft. Alla kommuner är garanterade 115 procent av rikets medelskattekraft. Om stadens skattekraft är lägre än den garanterade nivån i riket så erhåller kommunen en del av de medel som staten lägger in i det kommunala utjämningsystemet. Är stadens skattekraft högre än den garanterade nivån betalar staden en avgift i det kommunala utjämningsystemet. För 2024 prognostiseras Sundbyberg stads skattekraft till 117,9 procent av rikets.

Sundbybergs stads prognostiserade skattekraft under perioden 2023-2030

Ekonomiskt budgetantagande

Staden följer vanligen Sveriges kommuner och regioners (SKR) förslag på antagande vid budgetering. För budget 2024 har SKR:s antagande från augusti 2023 använts. För 2024 avviker kommunens antagande om internränta och PO-påslag från SKR:s rekommendationer. Följande antaganden är gjorda i beräkningarna för budget 2024 med plan för 2025–2030, för 2028–2030 antas 2027 års nivå.

Föreslagen skattesats är 19,25 procent för 2024. KPIF som är KPI med fast ränta är ett mått på underliggande inflation och syftar till att ta bort effekten av förändrade räntesatser från KPI.

Antagande för budget 2024 och planåren fram till 2027.

Antaganden						(%)
	Budget 2023	Prognos 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
Internränta, SKR (feb-21)	1,25	1,25	1,25	2,50*	2,50	2,50
KPIF**, prognos enl. SKR (aug-23)	5,00	6,00	2,00	1,90	2,00	2,00
KPI, Prognos enl. SKR (aug-23)	7,10	8,50	2,80	1,40	1,80	1,80
Löneökningar, timlön enl SKR och Sundbyberg stad (aug-23)***	3,2***	3,90	3,80	3,40	3,30	2,50
PO-påslag****	39,17		39,17	39,17****	39,17	39,17
Beräknad skattesats	19,25		19,25	19,25	19,25	19,25
* Nivån på internräntan bör utredas. Enl SKRs rekommendation bör denna höjas till 2,5% ** KPIF är KPI med fast ränta *** Källa Sundbyberg stads budget 2023 och SKL aug-23 **** Beräknad nivå för kostnadstäckning, prel enl skr 45,75, behöver utredas						

Budgeterat resultat Intäkter och kostnader

Med resultat avses balansen mellan löpande kostnader och intäkter.

Nämnderna är ansvariga för att hålla en budget i balans och att budgeterade intäkter kommer staden tillhanda. I de fall resultatkrav har fastställts i kommunfullmäktiges budget ansvarar nämnden för att dessa uppnås.

I kommunallagen ställs krav på att kommunerna ska klara det årliga balanskravet. Balanskravet innebär att intäkterna varje år måste överstiga kostnaderna. Med intäkter menas samtliga intäkter exklusive reavinster. Bli resultatet negativt måste det regleras inom tre år. Fullmäktige får enligt kommunallagen besluta om att reglering av ett negativt balanskrav inte ska göras om det finns synnerliga skäl.

Utifrån angivna antaganden avseende befolkningsutveckling, skatteintäkter samt nämndernas mål och uppdrag beräknas följande resultatbudget.

Tabell resultatbudget 2024-2030

Resultatbudget									
(mnkr)	Budget 2023	Prognos 2023, T2	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028	Plan 2029	Plan 2030
Verksamhetens intäkter	490,6	576,0	491,1	491,1	491,1	491,1	491,1	491,1	491,1
	-3		-3	-3	-3	-3	-3	-3	-3
Verksamhetens kostnader	160,2	-3 247,8	339,3	421,6	501,0	604,4	702,9	784,3	880,3
Avskrivningar	-182,5	-169,6	-187,6	-196,2	-200,7	-210,3	-221,7	-222,6	-219,8
	-2		-3	-3	-3	-3	-3	-3	-3
Verksamhetens nettokostnader	852,1	-2 841,4	035,8	126,7	210,6	323,6	433,5	515,8	609,0
Skatteintäkter	3 217,9	3 267,5	3 393,2	3 584,7	3 800,7	3 999,6	4 188,5	4 351,9	4 551,6
Generella statsbidrag och utjämning	-371,1	-340,5	-275,3	-350,9	-410,5	-495,0	-536,5	-569,9	-639,0
Finansiella intäkter	105,6	101,9	38,9	19,8	21,7	23,3	25,2	27,3	29,4
-varav utdelning	97,0	89,0	30,3	9,0	9,0	9,0	9,0	9,0	9,0
Finansiella kostnader	-100,1	-100,1	-120,8	-101,8	-100,8	-104,2	-100,9	-92,6	-83,3
Resultat efter finansiella poster	0,2	87,4	0,2	25,1	100,5	100,1	142,8	200,9	249,7
<i>varav jämförelsestörande poster</i>									
Reavinster anl, tillgångar mm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Exploatering	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets resultat exkl. jämförelsestörande poster	0,2	87,4	0,2	25,1	100,5	100,1	142,8	200,9	249,7

I verksamhetens intäkter och kostnader beräknas nämndens externa intäkter och kostnader inklusive mellanhavanden mellan nämnderna, dock inte eventuella intäkter och kostnader inom nämnden.

Volymförändringar kopplade till befolkningsprognos är omhändertagna i budgetberäkningarna liksom av nämnderna behovsbedömda volymer. Nämndernas ramar har dock minskats avseende överskott som uppstått tidigare år till följd av lägre volymer än vad som varit budgeterat samt ökats med underskott till följd

av högre volymer på motsvarande sätt. För att klara av de högre kostnaderna 2024 kopplat till höga pensionskostnader och hög inflation har nämnderna fått vissa riktade besparingar.

Budgeten visar ett budgeterat överskott för 2024 på 0,2 mnkr vilket är mindre än 0,1 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag.

Nämndernas ramar utgår från föregående års budget samt ovan nämnda antaganden. Kommunbidraget är beräknat till 2 892,1 mnkr för 2024.

Reserveringar

Utifrån resursfördelningsmodellen är hälften av volymtilldelningen, baserad på förändringar i befolkningsprognosen, fördelad till berörda nämnders ramar. Den andra hälften reserveras och ingår i budgeten för finansförvaltningen.

Fördelning av volymreserven sker efter volymavstämning i samband med tertialrapportering för augusti. Resursfördelningsmodellen har under de senaste åren utvecklats för att förenkla beräkningen av volymrelaterade komponenter. För volymer som inte har direkt koppling till förändringar i antalet invånare görs bedömningar för dess utveckling under planperioden. De benämns ”behovsbedömda volymer”. De behovsbedömda volymerna uppgår till 5,2 mnkr.

Tabell budgeterade ramar (kommunbidrag) för nämnder 2024–2026

Nämndernas ramar				
(mnkr)	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Kommunstyrelse	237,3	273,2	281,0	289,0
Grundskole- och gymnasienämnden	810,8	865,1	903,1	937,8
Förskolenämnden	394,5	422,4	437,3	454,1
Kultur- och fritidsnämnden	145,5	160,0	164,9	169,9
Äldrenämnden	372,1	395,1	412,0	429,5
Social- och arbetsmarknadsnämnden	641,0	661,6	700,1	728,0
Stadsmiljö och trafiknämnden	86,2	92,3	94,9	97,5
Byggnads- och tillståndsnämnden	15,1	16,9	17,5	18,0
Valnämnden	0,5	1,5	0,6	3,1
Överförmyndarnämnden	4,3	4,5	4,6	4,8
Kommunfullmäktiges revisorer	2,0	2,1	2,1	2,2
Summa	2 709,3	2 894,7	3 018,1	3 133,9

Investeringar

Nämnderna tilldelas en investeringsram där nämnden enligt principer för investeringar i viss mån själva kan prioritera och planera. En hållbar investeringsnivå uppnås genom självfinansiering av investeringar. Stadens utrymme för självfinansiering av investeringar kan schablonmässigt sägas utgöras av summan av årets resultat och årets avskrivningar.

Utrymme för självfinansiering	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Årets resultat, mnkr	0,2	25,2	100,5
Årets avskrivningar, mnkr	187,6	196,2	200,7
Utrymme för självfinansiering	187,8	221,4	301,2

Under planperioden planeras investeringar på totalt 3 724,4 mnkr. För 2024 beräknas investeringarna till 390,6 mnkr. Utöver behov av likvida medel att betala för investeringen tillkommer eventuell ränta på lånade pengar, kommande avskrivningar och kostnad för drift och underhåll. En mer detaljerad investeringsplan finns som bilaga 1.

Investeringar utöver utrymmet för självfinansiering finansieras genom ny upplåning.

Ersättningsinvesteringar	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Ersättningsinvesteringar, mnkr	109,0	124,6	125,8

Lokalförsörjning

Stadens verksamhetslokaler behöver utvecklas och anpassas allt eftersom målgruppernas behov förändras. Staden står inför en period av omfattande investeringar i verksamhetslokaler och behov av att hyra in verksamhetslokaler.

Utgångspunkten är nämndernas bedömda lokalbehov 2024-2035 vilken baseras på bostadsbyggnadsprognos och befolkningsprognos.

Förutom behovet som uppkommer genom den ökade befolkningen står staden inför flera ersättningsinvesteringar när tillfälliga bygglov inte går att förlänga.

Tabell investeringsplan 2024–2030

Investeringsplan 2024-2030									
(mnkr)	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028	Plan 2029	Plan 2030	2024- 2030
Kommunstyrelsen	162,8	131,2	187,0	199,4	128,4	79,2	103,9	147,5	976,4
Grundskole- och gymnasienämnd	3,5	4,0	3,0	3,1	3,2	3,3	3,4	3,5	23,5
Förskolenämnd	3,0	3,0	3,5	3,5	3,0	3,5	3,0	3,0	22,5
Kultur- och fritidsnämnd	13,8	10,0	20,4	17,8	17,3	15,4	10,2	24,1	115,2
Äldrenämnd	9,7	9,5	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	23,3
Social- och arbetsmarknadsnämnd	2,6	1,0	2,6	1,0	2,6	3,0	1,0	2,6	13,8
Stadsmiljö- och trafiknämnd	253,3	230,1	307,6	373,5	377,1	374,5	420,2	464,9	2547,9
Byggnads- och tillståndsnämnd	2,0	1,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,8
Valnämnd	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Överförmyndarnämnd	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Revision	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa	450,7	390,6	526,4	600,6	533,9	481,2	544,0	647,9	3724,4

Resultat- och balansbudget med kassaflödesanalys för budgetåret 2024 och plan 2025–2026

Balansbudgeten visar vilka effekter budgeten har på stadens tillgångar och skulder. Den är upprättad utifrån förutsättningar i bokslut 2022, beräknad prognos för 2023 och budget 2024. Planerade investeringar, inköp och budgeterade resultat ger balansräkning enligt nedan.

Soliditet

Soliditet är ett sätt att mäta hur ett de totala tillgångarna förhåller sig till skulderna. Soliditeten anger hur stor andel av kommunens tillgångar som är finansierade med eget kapital och beräknas genom eget kapital dividerat med de totala tillgångarna. Soliditeten, inklusive ansvarsförbindelse avseende pensionsförpliktelser, beräknas i budget 2024 till 51 procent.

Soliditet	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Soliditet exklusive ansvarsförbindelse (%)	58,8%	57,0%	56,1%
Soliditet inklusive ansvarsförbindelse (%)	51,0%	49,5%	49,1%

Resultat- och balansbudget

Tabell resultatbudget 2024–2026

Resultatbudget					
(mnkr)	Budget 2023	Prognos 2023, T2	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Verksamhetens intäkter	490,6	576,0	491,1	491,1	491,1
Verksamhetens kostnader	-3 160,2	-3 247,8	-3 339,3	-3 421,6	-3 501,0
Avskrivningar	-182,5	-169,6	-187,6	-196,2	-200,7
Verksamhetens nettokostnader	-2 852,1	-2 841,4	-3 035,8	-3 126,7	-3 210,6
Skatteintäkter	3 217,9	3 267,5	3 393,2	3 584,7	3 800,7
Generella statsbidrag och utjämning	-371,1	-340,5	-275,3	-350,9	-410,5
Finansiella intäkter	105,6	101,9	38,9	19,8	21,7
-varav utdelning	97,0	89,0	30,3	9,0	9,0
Finansiella kostnader	-100,1	-100,1	-120,8	-101,8	-100,8
Resultat efter finansiella poster	0,2	87,4	0,2	25,1	100,5
<i>varav jämförelsestörande poster</i>					
Reavinster anl, tillgångar mm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Exploatering	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets resultat exkl. jämförelsestörande poster	0,2	87,4	0,2	25,1	100,5

Tabell balansbudget 2024–2026

Balansbudget 2024				
(mnkr)	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
<u>Tillgångar</u>				
Anläggningstillgångar				
- materiella; mark, byggnader o tekn anl	3 762,2	3 709,1	3 934,1	4 213,8
- materiella; maskiner och inventarier	85,4	85,4	85,4	85,4
- aktier och andelar	690,2	690,2	690,2	690,2
- kapitalförvaltning	241,9	241,9	241,9	241,9
- långfristiga fordringar	106,8	106,8	106,8	106,8
- bidrag till infrastruktur	713,8	713,8	713,8	713,8
<u>Omsättningstillgångar</u>				
- exploateringsfastigheter	53,0	53,0	53,0	53,0
- korta fordringar	245,0	245,0	245,0	245,0
- kortfristiga placeringar	0,0	0,0	0,0	0,0
- kassa och bank	0,5	0,5	0,5	0,5
Summa tillgångar	5 898,8	5 845,7	6 070,7	6 350,4
<u>Eget kapital och skulder</u>				
Eget kapital och skulder				
Eget kapital	3 436,5	3 436,5	3 461,6	3 562,1
- varav årets resultat	0,2	0,2	25,1	100,5
Avsättningar för pensioner	443,7	474,8	478,8	470,1
Avsättning övrigt	1 015,8	1 015,8	1 015,8	1 015,8
Skulder				
- långfristiga skulder, inkl långa åtaganden	231,4	147,2	343,0	531,0
- kortfristiga skulder	321,4	321,4	321,4	321,4
- checkkredit	450,0	450,0	450,0	450,0
Summa eget kapital och skulder	5 898,8	5 845,7	6 070,7	6 350,4

Kassaflöde

Kassaflödesanalysen nedan visar vilka effekter budgeten för 2024 med plan för 2025–2030 har på stadens betalflöden och likviditet. Analysen visar vilket bidrag den löpande verksamheten lämnar, hur mycket investeringsverksamheten förbrukar samt vilket tillflöde i form av lån som krävs för att hålla en oförändrad likviditet.

Tabell kassaflödesanalys 2024–2026

(mnkr)	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Årets resultat före (extraordinära poster)	0,0	0,2	25,1	100,5
Justering ej likvidpåverkande poster	359,7	369,8	392,4	401,5
- pensionsavsättningar (+)	40,8	71,9	4,0	-8,7
- avskrivningar och nedskrivningar (+)	-182,5	-187,6	-196,2	-200,7
- värdeförändring kapitalförvaltning (+)	0,0	0,0	0,0	0,0
- reavinst försäljning anläggningstillgång	0,0	0,0	0,0	0,0
- övrigt (+/-)	0,0	0,0	0,0	0,0
Ökning/minskn. kortsikt. exploatering (+/-)	0,0	0,0	0,0	0,0
Ökning/minskn. kortsikt. fordringar (+/-)	0,0	0,0	0,0	0,0
Ökning/minskn. kortsikt. skulder (+/-)	0,0	0,0	0,0	0,0
Medel från den löpande verksamheten	218,0	254,3	225,3	292,6
Förvärv materiella anläggningstillg. (-)	-360,6	-312,5	-421,1	-480,5
Försäljning materiella anläggningstillg. (+)	0,0	0,0	0,0	0,0
Förvärv finansiella anläggningstillg. (-)	0,0	0,0	0,0	0,0
Försäljning finansiella anläggningstillg. (+)	0,0	0,0	0,0	0,0
Medel från investeringsverksamheten	-360,6	-312,5	-421,1	-480,5
Ökning/minskning av långfristiga lån	142,4	58,2	195,8	187,9
Ökning/minskning av checkcredit	0,0	0,0	0,0	0,0
Ökning/minskning av långfristiga fordringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Ökning/minskning av kortfristiga placeringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Medel från finansieringsverksamheten	142,4	58,2	195,8	187,9
Årets kassaflöde	0,0	0,0	0,0	0,0
Likvida medel vid årets början	0,5	0,5	0,5	0,5
Likvida medel vid årets slut	0,5	0,5	0,5	0,5

Finansförvaltning

Under finansförvaltningen redovisas de samlade kostnaderna för pensioner och arbetsgivaravgifter, stadens skatteintäkter, intäkter för fastighetsavgifter med mera. Finansförvaltningen tillgodogörs interna ersättningar för pensioner och personalomkostnadspålägg från nämnderna. Här upptas finansiellt resultat, aktieutdelning samt interna ränteersättningar från nämnder för investeringar.

Skatteintäkter och utjämning

Skatteunderlaget innehåller eftersläpningsbidrag för 2024 med 26,1 mnkr. Fram till 2026 beräknas detta gradvis minska till att vara helt borta 2027. Skatteintäkterna beräknas uppgå till 3 393 mnkr år 2024.

Beräkningarna bygger på en skattesats på 19,25 procent.

LSS-utjämningen ökar och stadens bidrag (kostnad) till LSS-utjämningen beräknas till 153,4 mnkr för 2024 jämfört med 147,6 mnkr för 2023 enligt senaste prognosen. Utjämningen fastställs slutligen i februari 2024.

Tabell Skatteintäkter och utjämning antagen nivå i Sundbybergs stads budget 2024-2030

Skatteintäkter och utjämning, SKUP 2023-10-05	Budget 2023	Prog. 2023 (okt-23)	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028	Plan 2029	Plan 2030
Skatteintäkter inkl. slutavräkning	3 217,9	3 257,7	3 393,2	3 584,7	3 800,7	3 999,6	4 188,5	4 351,9	4 551,6
Inkomstutjämningsbidrag/-avgift	-84,9	-88,9	-77,1	-66,8	-85,3	-114,6	-124,6	-106,0	-126,2
Kostnadsutjämning	-308,5	-319,8	-275,7	-323,5	-345,9	-379,9	-391,6	-422,5	-449,8
Regleringsbidrag/-avgift	82,6	126,4	169,3	133,8	117,7	98,0	80,4	61,8	42,0
Strukturbidrag		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Införandebidrag		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
LSS-utjämning	-145,9	-147,6	-153,4	-155,9	-158,6	-160,0	-162,4	-164,8	-166,6
Fastighetsavgift	60,6	60,8	61,6	61,6	61,6	61,6	61,6	61,6	61,6
Extra statsbidrag	25,0								
Summa skatteintäkter, utjämning och fastighetsavgift	2 846,8	2 888,8	3 117,9	3 233,8	3 390,2	3 504,6	3 652,0	3 782,0	3 912,7

Finansiellt resultat

Stadens finansiella intäkter minus finansiella kostnaderna utgör stadens finansiella resultat, så kallat finansnetto.

Inom finansiella intäkter återfinns ränteintäkter, utdelningar samt övriga finansiella poster vilka till exempel kan vara ersättning för utställd borgen. Aktieutdelning från stadens hel- och delägda bolag beräknas till 27,7 mnkr.

Finansiella kostnader utgörs av räntekostnader för utnyttjad kredit eller upptagande av lån, där tillkommer även ränta på pensionsavsättning och finansiell del av den överenskommelse som staden gjort med Trafikverket om medfinansiering av Mäljarbanan, genom nedgrävning i de centrala Sundbyberg, och Tvärbanan.

Pensioner

Stadens budgeterade kostnader för pensioner beräknas för år 2024 uppgå till 230,2 mnkr, vilket är en betydande ökning från 2023. Orsakerna till de höga pensionskostnaderna är dels den höga inflationen, dels att kommunsektorn har ett nytt pensionsavtal från 2023. Det nya avtalet är avgiftsbaserat, till skillnad från det tidigare förmånsbestämda. Hela kommunsektorn drabbas av höga pensionskostnader 2023 och 2024. Från 2025 beräknas pensionerna sjunka till en ny normalnivå.

På stadens pensionskostnader betalas särskild löneskatt med 24,26 procent, vilket ingår i nedanstående tabell.

Tabell pensionskostnader

Pensionskostnader			
inklusive särskild löneskatt			
	(Mnkr)		
	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Pensionsutbetalning	52,8	54,6	55,1
Pensionsavgifter	99,6	98,0	101,2
Förändring Pensionsskuld	77,8	9,2	-4,3
Summa Pensionskostnad	230,2	161,8	152,0